

A szegedi piaristák lapja ■ 2010. február — VIII. évfolyam 2. szám

PIÁRFUTÁR

www.ballatamas.com

NAGYBÖJT: ANNAK IS ADJ, KINEK NINCSEN

DI- ÁK- LEL- KI- GYA- KOR- LAT

2010. MÁRCIUS 25-26.

ALATT A FÖLD, FÖLÖTTED AZ ÉG, BENNED A LÉTRA." (WEÖRES SÁNDOR)

Sík Sándor A misztika útjai Istenhez

MEGJELENT

beszerezhető a szerkesztőségben és a rendházban

PIARISTA AJÁNDÉKBOLT

bolt.piarista.hu

madarat tolláról...

Kérjük támogassa a

DUGONICS ANDRÁS

PIARISTA GIMNÁZIUM

tanulóit adója 1 %-ának a

DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNY

javára történő felajánlásával!

Számlaszám:

10402805-28012423-00000000

Adószám:

19083924-1-06

A SZEPIPRESS jelenti

Március 4-én rendez meg a nyelvi munkaközösség a házi fordítóversenyt. Információ a nyelvtanároknál.

Március 5-én reggel fél 8-kor közös első pénteki szentmisén veszünk részt a templomban. Szeretettel hívjuk a szülőket is!

Apiarista Mester Tanoda március 6-án rendez meg II. Tavaszi Regionális Gírtanszaki találkozót.

Amárcius 8. és 10. között rendezendő Helytörténeti napokon iskolánk tanulóinak közel harmada, vesz részt. Főszervező: Papp Attila tanár úr.

Hatodik alkalommal rendezik meg a szegedi cserkészek az Árvízi Emléknapot. Március 13-án a Dóm téren lesznek programok. Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Művészet, kultúra, DÖK

Na, akkor vágjunk a közepébe. Néhány hónapja elkezdődött a kemény munka a diákönkormányzatban, és mint a nagyok, mi is „minisztériumokra” oszlottunk. Én mint félig-meddig már tapasztalt szervező, magamra vállaltam a kulturális programszervező-csoport irányító szerepét, és elkezdtünk agyalni, hogy mivel dobjuk fel hétköznapjainkat. Először is Papp Attila tanár úrtól kaptunk egy faliújságot a kollégiumban, ami tele lesz hamarosan programajánlatokkal, hogy senki se csússzon le a számára érdekes eseményekről. Reméljük, sikerül majd felkeltenünk érdeklődésüket (a nem-kollégisták is megtekinthetik majd ezt a faliújságot). Továbbá sok kisebb-nagyobb lélegzetű programunk is megrendezésre kerül

Örömmel jelentem, hogy lezajlott a Humorfesztivál. E hónapban sincs pihenő, szalad a szekér. A 12. A-sok leadták jelentkezéseiket, és lázasan készülnek az érettségire. A többiek most még jobban várják a húsvétot, mint az év végi bizonyítványt. A DÖK is aktív, úgyhogy maradatok készenlétben. Van a tarsolyunkban még egy-két program. Előljáróban csak annyit, hogy aki zenekarban játszik, vagy szereti a könnyűzenét, az melegítsen. Ugyanígy a többiek se lustuljanak el, mert lesz mozgáslehetőség bőven! (sőt Áron megsúgta hogy a Szepi éppen nagy tételben teheneket vásárol, és ezzel nem az udvart akarja Béla bácsi trágyázni!) Szóval így a tavasz kezdetén a DÖK nevében kívánok mindenkinek erőt, egészséget, jó hajrát a végzősöknek, a csajokkal óvatosan, és mozogjatok sokat.

Üdv nektek:

Boca F. senior

majd a tanév hátralevő részében. Márciusban művészeti Ki mit tud? lesz, amire bárki jelentkezhet bármilyen produkcióval. Figyeljétek a plakátokat! És engedjétek meg, hogy hírt adjak a májusban megrendezendő Diák-napokról, ahol majd lesz extrém-sport bemutató, és a diákoknak verseny is, illetve még sok olyan esemény, ami a tanulókat aktivitásra sarkalhatja, és a nap koncertekkel zárul majd. Sok új érdekes információt pedig a Piár Futár következő számából tudhattok meg. Ha bármi kérdésed vagy javaslatod van, keress meg nyugodtan!

Farkas Gábor 12.B

IMPRESSZUM

PIÁRFUTÁR

A szegedi piaristák lapja

Megjelenik havonta
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003.

SZERKESZTŐ
Mészáros Ferenc

KORREKTÚRA
Németh Attila SP

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Férc Szemes Áron

SZERKESZTŐSÉG
6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.
Tel: 62/549-090
Elektronikus levél cím:
piarfutar@szepi.hu

KIADÓ
Dugonics András Piarista Gimnázium
a Dugonics András Alapítvány támogatásával.
Számlasszám:
10402805-28012423-00000000

FELELŐS KIADÓ
Pető Gábor SP

NYOMÁS
Juhász Nyomda

Kizárólag belső terjesztésre.

A TEJ

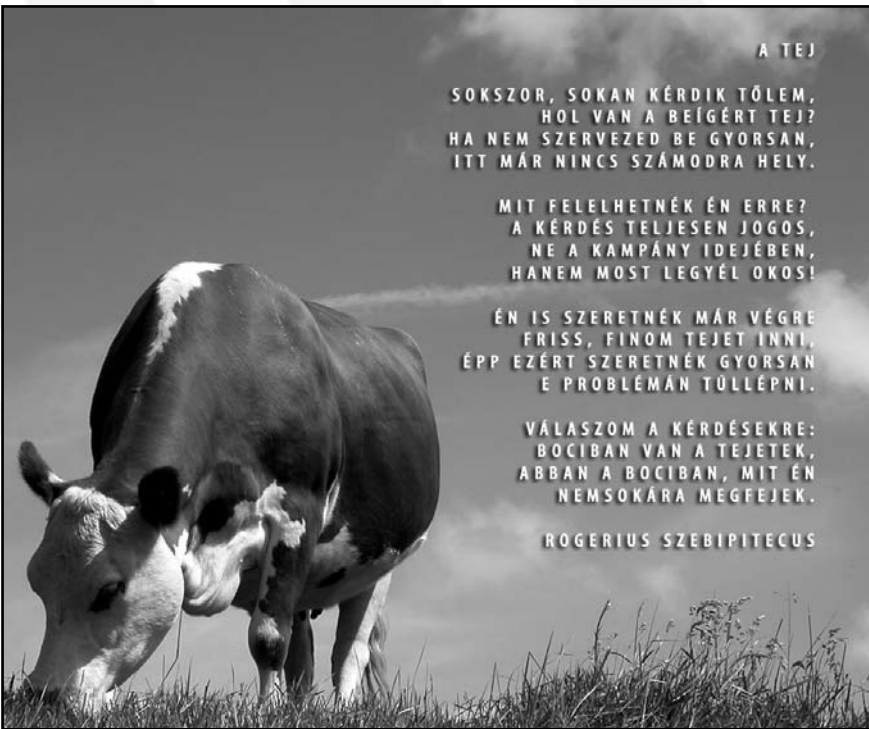
SOKSZOR, SOKAN KÉRDIK TÖLEM,
HOL VAN A BEIGÉRT TEJ?
HA NEM SZERVEZED BE GYORSAN,
ITT MÁR NINCS SZÁMODRA HELY.

MIT FELELHETNÉK ÉN ERRE?
A KÉRDÉS TELJESEN JOGOS,
NE A KAMPÁNY IDEJÉBEN,
HANEM MOST LEGYÉL OKOS!

ÉN IS SZERETNÉK MÁR VÉGRE
FRISS, FINOM TEJET INNI,
ÉPP EZÉRT SZERETNÉK GYORSAN
E PROBLÉMÁN TÜLLÉPNI.

VÁLASZOM A KÉRDÉSEKRE:
BÓCIBAN VAN A TEJETEK,
ABBAN A BÓCIBAN, MIT ÉN
NEMSOKÁRA MEGFEJEK.

ROGERIUS SZEPIPITECUS

EZ IS BÖJT:

Csavarjunk ki egy villanykörtét lakásban egy központi helyen,
és hagyjuk úgy negyven napig!

PIÁRFUTÁR

Égig érő énekek útja

A zenélés úgy igazi, ha az ember minden porcikáját öröm járja át – szoktuk mondogatni még a legridegebb technikai gyakorlatok útvesztőit is, és amit sokszor mondogat magának az ember, előbb-utóbb be is következik. A műhelymunka komoly eredményeket is hozhat, ha konzekvensen ragaszkodunk alapelveinkhez. Ezt példázza a tavaly decemberben elkészült „Égig érő énekek” igényes kottamelléklettel ellátott lemezünk is.

A CD anyaga két részből áll, a kiadvány címét viselő „Égig érő énekek” népi oratóriumból és a Kájoni János Cantionale Catholicum énekeskönyvéből válogatott egyházi népe-
nekből. Iskolánk népi kamaraműhelyének tisztagú női népi énekkara, öt koboz és egy dombra kíséretében szólaltatja meg a moldvai guzslas népdalokból és hangszeres dallamokból építkező többtétéles összeállítást. A népi hagyományokhoz híven hangszeres szólók kötik laza szerkezetbe a lírai és epikus szövegű énekeket. A mű arany-
met-szésében a Gyere ki, te, gyöngyvirág kezdetű pentaton népi dallamremekmű áll szólóénekes előadásban. A rövid történet a szerelem beteljesedésével, párosító dallammal végződik, így valóban az „égig ér”, mint ahogyan a lemezanyag folytatá-
saként felcsendülő Kájoni-dallamok is.

Az egyházi népe-
nekekben Kájoni 17. századi dallamai a moldvai népzene for-

mailágán átszűrve kelnek életre. Minket a mai napig élő egyházi énekes gyakorlat, a kobozmuzsika különleges hangzás- és ritmusvilága, valamint a dallamok táncos karakterű lüktetése ihletett meg. Erre a zenei karakterre épülnek rá a gitár tercmenei, színezőakkordjai és a hegedű népi dallamai. Az énekelt versszakokat táncdallam-

motívumok váltják közjátékként.

A lemez a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola gondozásában jelent meg, és ott kapható.

A lemezbemutató koncert a lemezt kiadó Hittudományi Főiskola nagytermében volt február 3-án. Jólesett a hatalmas taps. A csillogó tekintetek lelkesítettek bennünket. Legközelebb a Király Kőnig zeneiskolában megrendezésre kerülő „Közéleti kávéház” soron következő estjén mutatkozunk be. A Tánc-
háztalálkozóra (március 27.) és a Hídi vásárra is várunk bennünket. Emellett számos versenyen is részt veszünk egyénileg, vagy kisebb csoportban:

- Fiatal művészeti iskolák versenye febr. 20, Karolina Gimnázium,
- Rajeczky Benjamin emléktverseny, Budapest, Ciszterci Gimnázium,
- Nagykőrösi gitárverseny,
- X. Szegedi Művészeti Fesztivál.

Már a felkészülés során éreztük, hogy egyfajta saját műfajt hozunk létre, ami akár öröme-
ne-
nek is fel-fogható. Vallásos lelkülete ellenére forradalmi, hiszen a népiesség, a zenei virtuozitás és a közösségi együttgondolkodás öröme jelenik meg benne. Közös örömünk továbbá, hogy veretes magyar zenét játszunk korszerűen megújítva, jellegét, értékeit kiemelve.

Fábrí Géza

E hónapban zenei emléktversenyen vettem részt itt Szegeden. A verseny a Szegedi Vántus István Kortárszenei Napok rendezvénysorozat záró eseménye volt. A város különböző középiskoláiból gyűltünk össze, hogy Vántus tanár úr, a nagy formátumú komponista előtt tisztelegjünk. A sokszínű feladatok megoldását és a hosszú felkészülést végig jó hangulat kísérte. Dolgoztunk csapatokban és önállóan egyaránt. A versenyszámok között komponálás is szerepelt (természetesen a tanár úr stílusában). Az erre b-
adott munkám sokak tetszését elnyerte, emellett építő szakmai kritikát is kaptam. A nap végeztével nemcsak Vántus szerzői CD-vél lettem gazdagabb, de tapasztalatot és igazán kellemes élményeket is szereztem. Arról nem is beszélve, hogy megszerettem a klarinét hangját...

Sallay Gergely 12. B

A szellemi ember hivatása: meglátni és kimondani az igazat. Meglátni: vagyis elvetni mindenféle szemüveget, mely a maga színeződésével befolyásolhatná a tiszta látást. Legyen az a szemüveg divat, korszellem, politikai jelszó vagy közösségi elfogultság. Tiszta szemmel nézni, és tiszta szemmel látni: ez a szellemi ember elsődleges hivatása...

A szellemi ember köteles kimondani az igazat. Kötelezi őt erre az Istentől kapott írástudói rang, a látás és a kimondás képessége. Kötelezi őt erre magasabb rendű emberi mivolta és nem utolsó sorban a hitel, melyet szava - akár igazat mond, akár nem - az emberi tömegek fölött élvez.

A szellemi ember felelőssége nem ismer megalkuvást, és a jövő-
d-
ő könyörtelenül számon kér tőle minden kimondott szót. Az emberiség nagy perceiben a szellemi ember a koronatanú: eskü kötelezi arra, hogy az igazat vallja, csak az igazat és elhallgatás nélkül a teljes igazságot. Tanúvallomásától függ a perek kimenetele, és ha hamis tanúnak bizonyul: világkatasztrófákat von maga után. Köteles kimondani hangos szóval az igazságot, kínzókamrában és bitófán éppen úgy, mint bársonyszékben.

Wass Albert

EZ IS BŐJT:

Vásárlásnál folyamatosan mérlegeljék szükségleteinket! Mindig legyünk tudatában annak, hogy a reklámok nagy szakértelemmel elkészített manipulációk, amelyek mindenképpen vásárlásra akarnak minket rábírn.

Piaristák Washingtonban

Ha valaki szeretné megérteni az amerikai politika lényegét, igazából el sem kell hagynia a washingtoni nemzetközi repteret: a bejáratnál szemben található ajándékboltban békésen megfér egymás mellett a Barack Obama kedvenc ételeit tartalmazó szakácskönyv és a „Don't blame me I voted for McCain” feliratú póló.

Washingtonban az a mondás járja, hogy a nemzetközi politikában a legváratlanabb események augusztusban történnek, hiszen a szabadságolások miatt a Capitoliumon ilyenkor a gyakornokok veszik át az irányítást. Szerencsére a világ átvészelte a kritikus időszakot, így a Hungarian American Coalition (HAC) által szervezett Kongresszusi Gyakornoki Program keretében szeptembertől december közepéig az amerikai törvényhozásban dolgoztam az ohioi demokrata képviselő, Dennis Kucinich gyakornokaként.

Dennis Kucinich, a Hungarian American Congressional Caucus elnökeként (egy informális, két párti képviselőcsoport, amely a magyar ügyek képviselőit fogja össze a Kongresszusban) Tom Lantos halála óta a magyar közösség fő képviselője az amerikai törvényhozásban. Ezért sem meglepő, hogy a magyar ügyekben végzett kiváló munkájáért Sólyom László nemrég a Magyar Köztársaság Középkeresztjével tüntette ki.

Egy politológus hallgatónak nem is lehet nagyobb kívánsága, mint hogy beletekinthessen a világ egyik legfontosabb politikai intézményének az életébe. Az elmúlt hónapokban az irodai munka mellett sikerült olyan feladatokba is bekapcsolódnom, mint a szlovákiai magyar kisebbség nyelvhasználatának vagy a magyar kereskedelmi rádiók körüli bonyodalmak kérdése.

Washingtoni tartózkodásom során a magyar amerikai kapcsolatok kérdéséről alkotott kép jelentősen átalakult bennem. Nagyon érdekes tapasztalat volt azt látni, hogy az Egyesült Államok

vezetése annak ellenére, hogy mi itthon mit is gondolunk saját kormányunkról vagy politikusainkról, komoly és felelős partnerként és szövetségesként tekint hazánkra.

Ezzel együtt az egyik legnagyobb meglepetés mégis akkor ért, amikor a város fiatalok által leglátogatottabb részében egy sarkon befordulva, egy régi ismerősbe, a Budapesti Piarista Gimnázium volt diákjába futottam. Még szerencse, hogy nem kellett messze mennünk, hogy olyan helyet találjunk, ahol meg tudjuk ünnepelni a váratlan találkozást...

A HAC Kongresszusi Gyakornoki Programjáról további információt a Koalíció weblapján lehet szerezni: www.hacusa.org, de szívesen válaszolok a kérdésekre a bence_gonda@yahoo.com elektronikus levélcímen is.

Gonda Bence szegedi öregdiák
(2005, Szilvász)

Iskolánk öregdiákja Dennis Kucinich képviselő társaságában a köztársasági érdemrend átadása után a washingtoni magyar nagykövetségen

Amerikában minden megeshet...

Az Amerikába bevándorló magyarok első kötelességüknek érezték, hogy az új hazában az Istennek emeljenek hajlékot, még mielőtt saját maguknak építettek volna házat. Létesült is a XIX. század végén, XX. század elején magyar templom mindenütt, ahol a magyarok nagyobb számban letelepedtek Amerikában. Ezt követték a későbbi kivándorlók is. Azonban a beolvadás, a magyar közösségek fellazulása, az idősebb nemzedék fogyása, a fiatalabbak érdektelensége megtizedelte az magyar nyelvű amerikai egyházakat.

A katolikus gyülekezetek adakozásából épült templom nem a híveké, hanem a püspökség tulajdona. Ha a püspöknek pénzre van szüksége, hiába működő még a gyülekezet, bezárják és eladják a templomot. Most épp Clevelandben, a népes közösséget befogadó 105 éves gyülekezet szép helyen fekvő Szent Imre templomát verik dobra, és a híveket a fekete gettóban levő Szent Erzsébet templomba utasítják.

A gyülekezet igyekszik fellebbezni a bezárás ellen. Hatszáz hívő tartozik a templomhoz, ez a legnagyobb létszámú magyar gyülekezet Amerikában. Anyagi gondjuk nincs, önfenntartók, több mint 700 ezer dollár megtakarított pénzzel rendelkeznek, erdélyi magyar papjuk, Siklodi Sándor kitart mellettük. Fordultak már a Vatikánhoz, az amerikai Kongresszushoz, a városhoz. A clevelandi püspök, Richard Lennon azonban meg sem hallgatja kérésüket. A kerület kongresszusi képviselője, Dennis Kucinich azt javasolja, hogy a város sajtótísa ki a templom épületét, és adja oda azt a még mindig jelentős magyar közösségnek kultúrház céljára. Ha a Vatikán nem fogadja el a hívek fellebbezését, amire a tapasztalat szerint jó esély van, a híres millenniumi falfestményt tartalmazó templomot 2010. július elsején bezárják.

Tizenhárom Cleveland környéki gyülekezet van hasonló helyzetben. Ha kéréseikkel nem járnak sikerrel, az épületek eladásra kerülnek. A templomi beren-

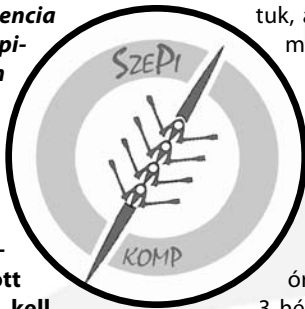
dezéseket, kegytárgyakat már árverésre kínálják. Aki az eladó „portékákat” látni akarja, keresse fel a világhálón a <http://www.church-inventory.com/inventory.php> címet. Ha Szent Istvánt vagy Szent Lászlót ábrázoló ablakot szeretne, 7500 dollárért megkaphatja egyiket vagy másikat. Szent Erzsébetet már 2500-ért is meg lehet venni...

A püspökség által eladásra kínált kegytárgyak között található egy: „Angels with crest and crown” című tétel 4000 dollárért. Jobban megnézve, az angyalok által tartott koronás magyar címet láthatjuk ezzel a felirattal: Isten áldd meg a magyart! Minthogy ez nyilvánvalóan csak magyaroknak jelentős érték, a hívek szertették volna, hogy legalább ezt az egyet adják oda a magyar közösségnek. A válasz rövid és elutasító volt. Pénz beszél...

Amerikai Magyar Népszava

Tantárgytömbösítés Szegeden

A TÁMOP Kompetencia alapú oktatás a piarista rend három intézményében pályázat egyik legnehezebb szervezése a tantárgytömbösítés megvalósítása. A pályázati kiírás szerint tantárgyakat vagy műveltségi területeket az adott tanulócsoporthoz úgy kell oktatni, hogy egymást követő napon legalább 3 és 2 óra legyen. Ciklusonként legyen olyan szakasz, amikor nincs az adott tantárgy. A diákok és a tanár számára újszerű pedagógia helyzetet teremtődött a 7. évfolyamon a biológia és kémia, a 8. évfolyamon a történelem és hittan, a 12.a osztályban a történelem, társadalomismeret, filozófia, valamint a 13. évfolyamon a hardver és web tantárgy esetén.

tuk, azokon nem az élvezet jelei mutatkoznak.

Nagy Mariann tanárnő: A 2009-2010-es tanévben iskolánkban a 7.b osztályban Jusztin István kollégával együtt tanítok tantárgytömbösítésben. Az órarendünk eléggé speciális, 3 héten keresztül az egyik tárgy

heti 3, a másik pedig heti 2 órában van jelen, egy dupla és egy szimpla óra formájában, egymást követő napokon, a negyedik héten pedig egy óra van. A dupla óra lehetővé teszi, hogy a pedagógus az alternatív tanítási és tanulásszervezési módszereket alkalmazza, ehhez a megfelelő képzést 2009 augusztusában megkaptuk. A kooperatív csoportmunkát választottam egyik ilyen „új” módszernek, mellyel kapcsolatban voltak féltéseim, hiszen a 30 feletti tanulói létszám már kérdésessé teszi a hatékony munkát. A tanév elején nagy lelkesedéssel vágtam bele, hiszen ez nekem is új, nemcsak diákjaimnak. Kíváncsi voltam, hogy megy nekik a csoportmunka, problémát okoz-e, hogy kiálljanak társaik elé, lesznek-e konfliktusok. Az első ilyen órán határozottan emlékszem, hogy megizzadtam. Időre volt szükségem, hogy megszokjam, elfogadjam: kooperatív csoportmunka esetén természetes az alapzaj, hogy a tanulókat figyelmeztetni kell, hogy vigyázzanak az eszközökre, s bizony, az is új helyzet, hogy a tanár feladata ilyen órákon segítői szerep. Az órára szükséges felkészülési idő sokkal több, mint a hagyományos óránál, hiszen sokszor kiegészítő anyagokat használunk, lexikonból kell fénymásolni, internetről nyomtatni. A 7.-es kémia tananyag kiválóan alkalmas arra, hogy átszervezzem, ezért is szeretek kooperatív csoportmunkával dolgozni, s azt látom, hogy a gyerekek is élvezik, hiszen kérdezné is szokták, „mikor játszunk csoportban legközelebb.” Ők még nem tudhatják, hogy számos kompetenciájuk fejlődik közben, megtanulják a csoportban való dolgozás szabályait, koncentrációra szoktatja őket, és a plakát vagy poszter készítése nem mellesleg kreatív feladat is. Amikor a csoportok közül egy tanuló elmondja, hogy mi van a plakáton, egészen kiváló feleletek is hallhatók, de természetesen gyengébb munkára

is számítani kell. Negatívumként életem meg, hogy óráimon a diákjaim többnyire nagy aktivitást mutattak, úgy éreztem, hogy alaposan átbeszéltük a tananyagot, az első témazáró dolgozat eredményei viszont az általam vártnál gyengébbre sikerültek. A szülőkkel még sajnos nem sikerült beszélnem erről, remélem, ezt hamarosan tudom pótolni. Véleményem szerint a tantárgytömbösítésnek mindenképpen helye van a kémia esetén, hiszen csak így lehet az alternatív módszereknek helyet biztosítani. Így színesebbé, élvezetesebbé tehetjük óráinkat, fejleszthetünk és ismereteket adhatunk át egyszerűen.

Jusztin István tanár úr: Mióta a Piárban tanítok, mindig is használtam a tömbösítést mint módszert: a 10. évfolyamon így tanítottam a biológiát és a kémiát. Tesszük ezt azért, mert az ebben az évfolyamban tanított biológiai ismeretek a szerves kémiára épülnek. Így előbb megtanítom a szerves kémiát, aztán az arra épülő biokémiát. A nyilvánvaló logikai kapcsolaton kívül abban is segít a tömbösítés, hogy a heti négy óra megkönnyíti a nemrég tanultak felidézését. Emellett ha van lehetőség a négy órából kettőt együtt tartani, akkor ez alkalom ad arra is, hogy módszertanilag kicsit színesebbé tegyük a folyamatot pl. kooperatív technikák alkalmazásával. Az idei tanévben a 7.b, 10.a és a 11.b osztályokban tanítok tömbösített formában. A 7.b dupla órát főleg arra használom fel, hogy a már tanultakat a mindennapi életben való alkalmazásuk szempontjából beszéljük át. Számomra nehézséget a tömbök órarendi váltása okoz, valamint az, hogy a negyedéves ciklusok zárása és az osztályozás nem könnyen vethető össze a tömbökkel. Véleményem szerint a heti óraszámok effajta növelése mindenképpen hatékonyabbá teszi a munkát, és nagyobb módszertani szabadságot is ad, ezért a tantárgytömbösítést mindenképpen pozitív hatásúnak érzem.

Papp Attila tanár úr: Számomra a TÁMOP által szorgalmazott tantárgytömbösítés leginkább eszköz. Eszköz arra, hogy megvizsgáljam: vajon mit tesz hozzá egy új módszer pedagógiai munkám sikeréhez. A 8. évfolyam mindkét osztályában érintve vagyok, alaptól heti 4-4 órát, azaz havi csoportosításban 16 órát érinti az új rendszer. A történelem és hittan össze-

László Imre tanár úr: 7.a osztály kémia és biológia. A második félévben, mióta a tömbösítés elkezdődött, még csak kémia órákat tartottam. A jó oldal az, hogy az ismétlésre, a gyakorlásra lehet egy teljes órát szánni mindkét tömbösített napon. A másik órán új anyagot veszünk. A harmadik órán feladatokat oldunk meg vagy kísérletezünk. A hetedikeseknél, ahol még nincs olyan sok tanulnivaló, jól lehet haladni a tananyagban. A nehézség az, ha valaki hiányzik vagy nem készül, az rettenetesen le tud maradni egy hét alatt (ami tulajdonképpen két nap igazából). Ez számomra azt jelzi, hogy ez azoknak a jó képességű diákoknak segít, akik a régi módszerekkel is jól haladtak. A gyenge hamar elfárad, feladja, lemarad. Ha a lemaradását nem képes egymaga bepótolni, akkor egyeseket fog kapni, vagy nem merünk majd osztályozni, és a nullára is ketteseket hazudunk, hogy megnyugtassuk magunkat, a szülőket és egymást. A 8.a osztályban néhány hete tömbösítünk kémiából, hiszen Tóth Ákos kollégámat helyettesítettem. Így hetente két-három nap is volt velük dupla kémia óráim. Ilyenkor soha nem haladtam velük tovább, hanem megpróbáltam kooperatív módon gyakorolni velük, ismételni. A diákjaimon úgy éreztem, hogy a jóból is megárt a sok... Összefoglalva, mint tanár én akár élvezem, élvezném is a tömbösítést, csak az a baj, hogy akik szempontjából kitalál-

EZ IS BÖJT:

Ellenőrizzük autónkban a keréknyomást, vagy ha nincs autónk, javasoljuk ezt másnak. Az alacsony nyomás magas üzemanyag-fogyasztással jár.

gyűrése mindenképpen érdekes, megoldandó feladat számomra is. A kíváncsiság mellett, úgy gondolom, helye van a tartózkodásnak. Mindig, minden helyzetben bátorság kell ahhoz, hogy ki merjünk lépni biztosnak gondolt falaink mögül. Ott már nem vagyunk hazai pályán, esendőbbek vagyunk és kiszolgáltatottabbak. Az idő, a tapasztalatok aztán majd számomra is megmutatják: hogyan működik ez az új rendszer. Azt hiszem, a tömbösítés számos jó lehetőséget hordoz magában: kevesebb felszerelést kell hoznia a diáknak iskolába; kevesebb tárgyból kell készülnie egy-egy adott napon; kiszámíthatóbb számonkérést tesz lehetővé, stb... De mint minden tanulási folyamat ez is kétirányú. Benne van az én felelősségem is, hogy minél változatosabb órákon mélyülhessünk el a megértés folyamatában, elemezzünk szövegeket, nézzünk, hallgassunk eddig elő nem került anyagokat, de továbbra is benne van annak a folyamatnak a szükségessége, amit elszomorító szóval „tanulásnak” hívunk...

Károlyi Attila tanár úr: A 12. A osztály adottsága, hogy egy tanár tanítja a történelmet, a társadalomismeretet és a filozófiát, a végzősök pedig a 2. félévben az érettségire készülve ismétlik a 6 év tananyagát. Az érettségi felkészülés ideje alkalmas arra, hogy komplex műveltségterületként épüljön egymásra a három tantárgy anyaga. Az érettségi szóbeli és írásbeli feladataira felkészülés hatékonyabb, több feladat feldolgozását engedi meg, ha csoportokban dolgoznak a tanulók. Az egymástól való tanulás, rendszerezés lehetőségeit használják ki, nagyobb teret kap egymás teljesítményének értékelése. A kiscsoportos munka közben egyéni számonkérés folyik. Ebben a tanulási szakaszban már nincs témazáró. Sok szóbeli megnyilatkozás van, ill. forrás- és szövegelemzés. Nagyon kiemelt alkalom lesz a helytörténeti innováció keretében elkészült diákmunkák (20. századi család-történetek) egymás közti megosztása. Ez a forma nagyon összetett, integrált, öszszegző jellegű, az „Ember és társadalom” műveltségterület áttekintésre ad lehetőséget.

Félre a tréfával! - de nem most...

(Néminemű tudósítás a Humorfesztiválról)

I dén is megrendeztük iskolánkban a humorfesztivált. A legidősebb korosztály már inkább megfigyelői szerepbe vonult, így is sikerült azonban számos produkciót megtekintnünk. A Diákönkormányzat javaslata alapján háromfős zsűri bírálta el a műsorszámokat: Sándor Viktor (11.A), Farkas Gábor (12. B) és szerénytelen személyem. Nézzük sorra az eseményeket:

Elsőként Kovács Ádám (7.A) egyszemélyes kabaréjelenetét hallgathattuk meg, aki nem kis bátorságról tett ezzel tanúbizonyságot: első szereplőként egymaga állt mikrofon elé. Ügyesen kötötte le a hallgatóság figyelmét Kató néni szerepében.

Következett a 11.B produkciója, akik az iskolai élet eseményeit ötvözték aktuális politikai környezetünkkel, nagy-nagy sikerrel.

A 10. A osztály segítségével újra átélhettük a világtörténelem jelentősebb eseményeit, sőt megoldási javaslatokat is megfogalmaztak mindegyikük problémájára.

A tanári kar is igyekezett kitenni magát, hiszen két szösszenettel is készültek: kamarakórusunk vidám énekeket dalolt el, jelezve, hogy a komolyzene nem mindig komoly zene. Őket egy Gryllus-átíratban hallható operában követte a „tanári színjátszókör”, amelyben végül is sikerrel kerestünk többen is egy kulcsot. Érdeklődő olvasóink számára közöljük: anyuci (Bujdosó tanárnő) vitte magával, de igyekezett jóvá tenni, és a postán „beadta a kulcsot”.

A 7.A osztály még csak néhány hónapja boldogítja a piarista családot, de máris megmutatta: komolyan kell venni

őket, ugyanis filmjük zajos tetszést aratott. Végre láthattuk, milyen lehetne iskolánk, ha a neve nem Dugonics András, hanem Roxfort lenne. Néhanyan ugyan magunkra ismertünk egy-egy jelenetben, de ez nyilván csupán a véletlenek gyanús összjátékának köszönhető.

Záró produkcióként a 8. A osztály szerepelt, és összetett műsoruk méltán került a dobogóra. Sok munka volt benne, még László Imre tanár úr közismert táncudása is megmutatkozhatott, mely harmonikusan illeszkedett diákjai rajongó szeretetébe. Aki nem látta, azok kedvéért közöljük: a srácok táncosnőket megszegyenítő hajlékonysággal körbetáncolták osztályfőnöküket!

A bíráló bizottság illusztris tagjai pontegyesítés után a következő eredményt hozták:

1. 11. B
2. 7. A
3. 8. A

A tanárokat érdemeik elismerése mellett különdíjjal jutalmaztuk...

Öszintén gratulálunk minden résztvevőnek, akik vették az időt, energiát és fáradságot, hogy kitalálják, begyakorolják és színpadra állítsák (vetítsék) gondolataikat! Reméljük, jövőre még több műsorszám derülhetünk!

Papp Attila, a zsűri elnöke

Hogyan éljük túl a Gulágot?

Olofsson Károly Placid 1916. december 23-án született. A benecéseknél tanult, majd belépve a rendbe, 1940-ben Pannonhalmán végezte tanulmányait: tanári diplomát és irodalom tudományból doktorátust szerzett. Részt vett az 1945-ös első választáson, Slachta Margit "Keresztény Női Táborának" programjával.

Emiatt letartóztatták, és az Andrássy út 60.-ba vitték, majd átadták a szovjet MVD állambiztonsági szerveinek. A Szovjet Hadsereg Budapesti Helyőrségének katonai törvényszéke 10 évi, javító-nevelő munkatáborban letöltendő

fogságba, őket lefegyverezték és kivitték a különböző lágerekbe. A Malenkij robotba került embereket egyszerűen összefogdoszták az utcán, és elvitték őket munkára. Azt hazudták, néhány napra viszik el őket, de három év múlva sem tértek haza. A Gulágra a megszálló szovjet hadsereg budapesti hadbírósa által nyolc, tíz, tizenöt, húsz évre elítéltek kerültek. A Gulag szovjet „tálálmány”. 1952-ben körülbelül három és fél millió politikai foglyot tartottak számon a Szovjetunióban, mintegy hétezer Guláglágerben.

– Hány magyar politikai fogoly került a Gulágra?

karácsonyt már odahaza töltjük, de tíz esztendő kellett hozzá. Végtelenül naivak voltunk.

A letartóztatásom éjszaka történt. Négy óra után értünk az Andrássy út 60.-ba, leültettek. Mellettem egy rendőr állt, civilben, géppisztollyal. Hat óra után szóltam neki, engedjen el, misézek a Bazilikában, majd hét órára visszajövök. Persze nem engedett el. Rettentően naivak voltunk.

Engem a szovjet törvénykönyv 58-as paragrafusának 2. pontjára hivatkozva „antibolsevista propagandáért” ítélték el. Még csak tiltakozni sem tudtam ellene. A háború alatt lelkipásztori munkát végeztem, tábori

Egy társadalom erejének vagy erőtlenségének a meghatározója mindenekelőtt a lelki élet színvonala, és csak másodsorban az iparé. A piacgazdaság, sőt még az általános jólét sem lehet önmagában az emberi lét koronája. A társadalmi viszonyok tisztasága fontosabb, mint a bőség. Ha egy nemzet lelki erői elapadnak, nincs az a tökéletes társadalmi berendezkedés, nincs az az ipari fejlettség, amely megmentené a pusztulástól. A korhad, odvas fa előbb-utóbb kidől. Minden lehetséges szabadságjog közül óhatatlanul a lelkiismeretlenség szabadsága tör az élre: nem lehet se betiltani, se törvényekkel megbababolázni. A társadalom tiszta légkörét, sajnos, nem lehet a jog eszközeivel megteremteni.

E háromnegyed évszázad legszörnyűbb öröksége a lelkek szétrombolása.

Rettenetes, hogy a züllött vezető osztály – a sokmillió párt- és állami nőmeneklatúra – nem volt hajlandó önként lemondani egyetlen megkaparintott privilégiumáról sem. Évtizedeken keresztül élt lelkiismeretlenül a nép nyakán, és ezt szeretné tenni továbbra is.

Vajon van-e akár egy is az egykori hőhérok és zsandárok közül, akit megfosztottak funkciójától, érdemtelenül szerzett magas nyugdíjától? Halálukig kényeztettek Molotovot, ma is körülajnározzuk Kaganovicot, s még sokakat. Németországban az ilyeneket – de még a kisebb halakat is – mind bíróság elé állították, nálunk meg épp ellenkezőleg, manapság ők fenyegetőznek bírósággal, és van, akiknek ma – ma! – álltanak emlékművet, mint Berzinnek, a gonosztevő csekistának. Ugyan már, még hogy megbüntetnének az állami bűnözőket? Még hogy akár a legkisebb megbánást is tanúsítanak? Legalább a nyilvánosság erkölcsi ítéletének alá kellene vetni őket... De nem, úgy látszik, mi már csak így fogunk tovább araszolni...

És mi van a glasznosztj és a peresztrojka dicső mozgatóerőivel? E divatos szavak mellől hiányzik a megtisztulás szó. Így aztán nem csoda, hogy az új nyíltságban megnyíltak mindazok a tisztátalan szájak is, amelyek évtizeden keresztül szolgálták ma totalitárius rendszert. A mai nyíltság minden négy dalnoka közül három a Brezsnyev-éra talpnyalója volt, de vajon melyikük vezekelt saját bűneiért ahelyett, hogy az arctalan „pangásra” szórta volna átkait? Az egyetemeken humán tanszékeken ma is öntelten hirdetik ugyanazokat a hittételeket, amelyekkel évtizedeken át butították a hallgatókat. Az úgynevezett művelt emberek tízezreit fertőzte meg a képmutatás, a gerinctelenség, és mi senkitől sem várunk bűnbánatot, ezt az egész lelki gennygócot cipelnünk kell magunkkal a jövőbe?

Alekszandr Szolzsenyicin: Hogyan mentsük meg Oroszországot?

dő szabadságvesztésre ítélte. Előbb a sopronkőhidai fegyházba, majd 1946 végén Szovjetunióba, a mordovai Potyma lágerkörzetébe szállították. 1955. november 25-én éjszaka érkezett haza Budapestre. Szívbeteg édesanyja ekkor már betöltötte a 80. esztendőt. Placid atya éjnek idején nem mert hazamenni, nehogy összeessen a meglepetéstől. Az utcán szólított le valakit: értesítené-e az édesanyját? Az ismeretlen Sághegyi Györgynek hívták, hét évet ült a Gulágon, 1953-ban szabadult. Amíg Placid atya lent ácsorgott és várakozott a ház előtt, egy kedves fiatal lány megkérdezte tőle: – Kit tetszik keresni? – Saját magamat – válaszolt váratlanul.

Hazatérése után fűrészgéppel lett, később 20 éven át mosodavezető volt, jelenleg a Szentimrevárosi Szent Imre Plébánián teljesít szolgálatot.

– Három dolgot kell megkülönböztetnünk, mert mindig összekeverik, más a hadifogság, más a Malenkij robot és a Gulág. A hadifoglyok fegyverrel a kezükben estek

– Körülbelül harminckétezret ítélték el, közülük 26 és félezren meghaltak. Körülbelül hat-hétezren tértünk csak haza. Sajnos már talán ezren sem vagyunk életben. 1955 novemberében tértem haza.

Kint összeállítottuk a túlélés négy szabályát. Többször elmondtam: jegyezzék meg, az Úristennek van humora! A Szovjetunió tíz évig mindent megtett, hogy tönkretessen, én mégis itt vagyok. De hol van a Szovjetunió?

– Placid atyának is van humora. Nélküle nem élhették volna túl a borzalmakat.

– Nem ám! A szovjeteknek a „mindjárt” hónapokat, esetleg éveket jelentett. Szeptember 24-én írtuk alá, hogy hazajöhetünk, ám csak november 25-én értünk haza. Csak túléltek a borzalmakat, nem voltunk vértanúk, sem hősök...

Karácsonykor vittek el, a marhavagonban nem tudunk felállni, csak görnyedeztünk. Öt órák értünk Munkácsra. Épp harangoztak a szentmisére. Hármán összenéztünk, és elmondtuk a Szentolvasó egyik tizedét: „Akit te szent Szűz épp a mai napon hoztál a világra.” Szentül hittük, hogy a jövő

lelkész is voltam, természetes, hogy nem rózsacsokorral vártam a szovjet tankokat. A „terrorcselekmény” és az „összeesküvés” vádjai azonban nem volt igazságos. De antibolsevista propagandát üzem, édes jó Istenkém...

– Hogyan szólt a túlélés első szabálya a Gulágon?

– Az első törvény: a szenvedést nem szabad dramatizálni, mert egyre gyengébbek leszünk. A holokauszt-szenvedők hirdetik: a koncentrációs tábor volt az igazi szenvedés, a Gulág csupán „turistautat” jelentett a Szovjetunióba. Ezt cáfolom: az emberek 75,3 százalék nem hal meg egy szimpla turistaúton.

– Megdöbbenve olvastam, hogy a Gulágra cipő nélkül érkezett...

– Ellopták útközben. Mínusz 46 fokban érkezünk meg. Semmi baja a lábamnak, semmi fagyás rajta. De akkor bögtém, mint egy gyermek. Higgye el, olyan érzés volt, mintha parázson álltam volna. A lágerban adtak egy fatalpú cipőféleséget. Majd később a katonaságtól kiszuperált cipőket kaptuk meg.

EZ IS BÖJT:

Figyeljünk oda a papír kezelésére. Használjuk a papír másik, üres oldalát is, régi borítékokat, és nyomtassunk kétoldalasán.

Egy kg papír előállításához 2,2 kg fa, 350–700 l víz, 8 KW/h energia kell.

– Hogy szólt a túlélés következő szabálya?
 – Mint fentebb említettem, az első szabály szerint: A szenvedés elviseléséhez minden erőnkre szükség van. Gyakorlatilag nem engedjük, hogy valamelyikünk panaszkodjék. Ha elégedetlenkedett valaki, arra kértük, beszéljen a szakmájáról! Ilyenkor tudta, hogy rossz fát tett a tűzre. A második szabály tehát: a szenvedés elkerülhetetlen, de az élet apró örömeit észre kell vennünk! Nemegyszer a fejemhez vágta: micsoda öröm lehetett a Gulágon?

– Milyen apró örömmel találkozott Placid atya?

– Tavasszal például marharépat egyeltünk, a picikéket pedig nekünk adták. Ha a káposztalevesbe két kis répa került, micsoda örömet jelentett! Vagy más példa. Örökké motoztak bennünket. De ha a katona elfelejtette levenni a fejéről a vattasapkát, nem fáztam meg. Minden apró örömet észrevettünk, hogy túléljük valahogy a borzalmakat.

– Mi volt a harmadik és negyedik szabály?

– A politikai fogoly mindig ártatlannak véli magát. El kellett felejtenünk az „ártatlan” és „gazember” fogalompart, inkább a kicsi és gyöngye, nagy és erős fogalmakkal azonosultunk. Amikor minket elítélt a hadbíró, ők voltak az erősek, a győztesek, mi pedig a senkik, a vesztesek. Mindig mondtam a fogolytársaimnak, ha erdőn járunk egy csapáson, mi sem nézünk a talpunk alá, hogy eltaposuk-e a hangyát? Hisz az olyan kicsike. De ha nem értünk egyet azzal, hogy mi „hangyák” vagyunk velük szemben, akkor ebben a helyzetben is körülmények között meg kell mutatnunk, hogy különbek, értékesebbek, nemesebbek vagyunk náluk. Ez mozgósította bennünk az energiákat. Hisz abban a helyzetben az rúgott belénk, aki épp akart.

Én például a 876-os számú népellenség voltam.

A negyedik szabály a valláshoz kötődött: akinek van hová kapaszkodnia, könnyebb elviselnie a szenvedést. Mi hívő emberek a Jóistenbe, a mindenható Istenbe kapaszkodtunk. És rájöttünk: a Jóisten is akarja a túlélésünket. Az Úristen segített az ötleteivel. Például egy olasz jezsuitát rendelt mellém, aki elmondta: a rendkívüli helyzetben a szentmiséhez nem kell kiérlelt bor, elég a szőlőlé is. A kaukázusi fogolytársaim mindig kaptak szőlőt a csomagban, ha egy szemet kinyomtam, máris tudtam áldozni.

Minden éjszaka. Kettő és három között hason fekve, a felső priccsen – elzavarva a poloskákat – miséztem. Másnap áldoztatam a fogolytársaimat. Egyszer az egyik brigádtagom nem fogadta el a kenyeret. Másnap se, harmadnap sem fogadta el. Akkor

már fellázadt a lelkiismeretem, és odamentem hozzá: Te pajtás, öngyilkos akarsz lenni? Nem élhetsz csupán káposztaleveszel és zabkásával. Nekünk a kenyér életfontosságú eledel. Erre ő azt válaszolta: Hithű zsidó vagyok, a Moszkvai Izraelita Hitközségtől kapok maceszt. A Jom Kippur ünnepe előtt hat héttel ők nem esznek kovászos kenyeret. Pajtás, nem írnál a hitközségnek, nekem is szükségem lenne egy kis maceszre! Két kiló maceszt kaptam. Egy magyarországi bencés tanár a Szovjetunió lágerében a Moszkvai Izraelita Hitközség maceszával miséztek. Ez csak az Úristen csodája lehetett!

– Megható élményt jelenthetett: a reverendát hosszabb ideig viselni...

– Abban tartóztattak le, nem volt más ruhám. Amikor Budapestről Sopronkőhidára vittek, még reverendában álltam a hadbíró előtt. A Szovjetunióba szállítás közben, Tatabánya környékén, orosz katonák vették le rólam a marhavagon közepén. Fekete sapkát készítettek belőle. Helyette kaptam egy rongyos pufajkát.

Mindszenty bíborost nagyon tisztetem. Emlékiratait németül olvastam először. Majd kipottyant a könnyem, ahogy ő leírta, mit jelentett számára, amikor elvitték Karácsony másnapján Esztergomból az Andrássy út 60.-ba, s azonnal letépték róla a reverendáját. Meghatóan írta le, micsoda

parancsát is megszegte volna a kedvéért, annyira imádta. Am későbbi neje nem akarta őt követni, amikor Kárpátalja újra a Szovjetunióhoz került. Ahhoz, hogy János ott maradhasson, vállalnia kellett a harcos ateista szövetség főtitkárságát. Képzelje el ezt a beszélgetést. Aztán mégis letartóztatták, és megkapta ő is a maga tíz évét. Lelkileg összeomolva mesélte el, hogy a felesége csomagot küldött neki rendszeresen, miközben elvált tőle, és hozzáment az egyik legjobb barátjához, a sebészfőorvoshoz. No, ekkor minden lelkipásztori energiámat elővettem, próbáltam megmagyarázni neki: Ahogy te harcos ateistává lettél az életedért, neki sem volt könnyű politikai fogoly feleségeként várakozni rád. Ő is az életéért tette. Rengeteget beszélgettünk. Karácsonykor már megáldoztatam. Majd később ő szervezte meg a nők áldoztatását.

– A hívek áldoztatása külön leleményességet kívánt?

– A Jóisten mindig segített. A női rabok között dolgozott Teofila nővér. De valahogy el kellett hozzá juttatnom az áldoztatási osztályt. Egy rabnőtől megkérdeztem, ismeri-e a nővért. Hogyne ismerné. Elvinne-e neki egy levelet? Hogyne vinne! De ez olyan levél, ha a katona megtalálja, azonnal egye meg! Egy pici papíron megírtam, hogy másnapról ezzel a hölgygel küldöm az osztályt. Így is történt. Az Úristen 12 napra megint megoldotta az áldoztatást. Augusztus 11-én viszont engem vittek el szállítmányban. A hölgyek megtudták, hogy elvisznek. A szállítás előtt a raktárosnő odamutatott egy fához: akik ott állnak, gyönni akarnak. Te jóságos égi! Ezt megint az Úristen rendezte. Mit találhattam ki hamarjában? Azt mondtam a parancsnoknak: Nézze, ott

vannak a honfitársaim, engedje meg, hogy elbúcsúzzam tőlük! Ő azt nem engedheti meg, mondta, de fogta magát és elfordult. Érték én a szóból. Abban a pillanatban odamentem hozzájuk, kinyílt a tömeg, majd összezárult. Azt mondtam nekik: Egyenként nem adhatok feloldozást, de mindenki bánja meg vétkeit, általános feloldozást adok.

A lágerban nekem az volt a feladatom, hogy tartsam a lelket a fogolytársaimban. Boldog lehettem, mert rámtalált az életfeladatom. Jelenleg állami, önkormányzati, egyházi iskolákba hívnak, előadásokat tartok. Nemrég az egyik polgári kör meghívásának tettem eleget. Ma ez a hivatásom: mert ha vidáman mesélem is az élményeim, én azért az Evangéliumot hirdetem.

A beszélgetést Frigyesy Ágnes készítette

szívfájdalom, ha egy papi személytől elveszik a reverendát.

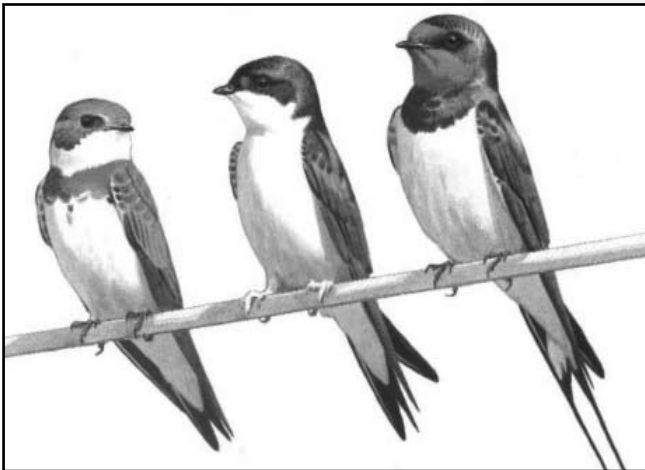
Mikor rólam lehúzták a reverendát, nem voltak fennkölt gondolataim. Arra gondoltam: Te jóságos égi, ezeket a katonákat materialistáknak nevelték. Ők azt hiszik, engem ez a reverenda tesz pappá. Pedig én fölszentelt katolikus pap vagyok, s ha a Jóisten hazához a ti ölelő karjaitokból, én akkor is fölszentelt katolikus pap leszek, mert nem tudjátok levakarni rólam. Ez a kópé gondolat jutott eszembe.

– Találkozhatott különleges emberi sorsokkal...

– Valóban, egyik alkalommal ott állt előttem a munkácsi tiszt főorvos, aki oroszul azt kérdezte: van-e közöttünk magyar? Egyedül voltam. Szemvizsgálatokat végzett a lágerben. Egymás mellett aludtunk a földön, így ismertem meg a sorsát. Beleszeretett egy doktornőbe, a tízparancsolat minden

A 2010. év madarai a fecskék

A hosszú távú vonuló énekesmadarak között más fajokhoz képest több veszélyeztetett faj van, ezek európai állományai az elmúlt évtizedben csökkenő tendenciát mutatnak. Annak érdekében, hogy a nemzetközi biodiverzitás védelmi évben felhívják a figyelmet a madárfajok fogyatkozásának veszélyére, a Magyar Madártani Egyesület (MME) az eltűnő madarak közül a 2010. év madarainak a fecskéket választotta.

Balról jobbra: partifecske, molnárfecske, füstifecske

Mindhárom fecskefajunk bajban van! A Magyarországon fészkelő három valódi fecskefaj: a füstifecske, a molnárfecske és a partifecske hosszú távú vonuló madár. Vándorlási útvonalai át- szelik a Szaharát, ismert telelő területeik Közép- és Dél-Afrikában vannak. Hazánkban a legvesélyeztetettebb partifecskek állománycsökkenése éves viszonylatban akár 20% (!) is lehet, de a füstifecske és a molnárfecske is 5-7% között mozog. Az őszi és tavaszi vonulás, illetve a telelő területen töltött hónapok alatt a madarakat érő negatív hatások jelentős része közvetlenül vagy áttételesen időjárási anomáliákkal: viharokkal, napokig-hetekig tartó hűvös, csapadékos időszakokkal vagy éppen ellenkezőleg, szárazsággal és az ebből következő táplálékhiánnyal függ össze.

A füstifecske jellegzetes, felül nyitott sárfészkeit elsősorban istálló, jóságállások, mezőgazdasági épületek esőtől védett részeire építi. A csökkenő állattartás miatt kevesebb a táplálék a fiókabetéti időszakban. A kolóniák elnéptelenedése a fészkek emberi pusztításának és zavarásának is köszönhető.

A molnárfecske jellegzetes, zárt sárfészkeit kevésbé vidékies környezetben, akár nagyvárosok panelházainak esőtől védett részeire építi. Leginkább városiasodott fecskefajunk. Az állománycsökkenésért a fészkepítő anyag gyűjtésének problémái (aszfalt és térburkolatok), valamint az épületek modern felületkezelése vagy a fészkelés megakadályozása okolható.

A partifecske maga vája fészeküregeit folyópartok, homokbányák függőleges oldalába. Telepesen fészkel, alkalmas helyen akár több ezer pár is előfordulhat. A három fecskefaj közül a partifecske a legfenyegetettebb a fészkelőhelyek jelentős illegális emberi pusztítása és zavarása miatt.

Indul az országos fecskevédelmi program és lakossági fecske adatbázis. A hatékony védelemhez a vonuló és telelő viselkedés mellett elengedhetetlen a költőállományok helyzetének minél pontosabb ismerete is. Az adatgyűjtés akkor igazán hatékony, ha ebbe az ország egész területéről minél többen kapcsolódnak be. Az MME internetes fehér golya online adatbázisa (www.golya.mme.hu) az elmúlt években bebizonyította, hogy a lakosság hatékonyan tud részt venni a megfelelően előkészített felmérésekben. Ezért a golya adatbázis mintájára tavasztól a MME elindítja a Fecskefigyelő Online Adatbázist, ahova bárki feltöltheti: tavaszi érkezési, fecskefészkek, költés kezdési, költési siker (fiókaszám), költésszám, őszi elvonulási és gyülekezőhely stb. megfigyeléseit.

Mit tehetünk mi? Mivel a fecskeállományok csökkenését okozó élőhelyek átalakítása és a klímaváltozás negatív hatásait az egyes ember közvetlen beavatkozással nem tudja befolyásolni, a legfontosabb cél a költési siker, a kirepülő fiókák számának növelése. Ebben egyéni akciókkal és társadalmi összefogással már valódi előrelépést érhetünk el, ezért az MME a fecskevédelmi program keretében részletesen kidolgozott eszközökkel és módszerekkel segíti és hívja a madarak védelméért tenni akaró embereket. Ezekről az egyesület honlapján lehet bővebb információhoz jutni.

A fecskevédelem lehetőségei: „fecskepelenka” felszerelése, sárgyűjtő helyek létesítése, mesterséges fecskefészkek kihelyezése, fészkealapok készítése, mesterséges molnárfecske telep telepítése, partifecske költőfalak kialakítása és védelme, sarlósfecske odúk alkalmazása a panel- és irodaházakon.

Előfordulnak olyan helyek és helyzetek, ahol a fecskefészkek jelenléte olyan egészségügyi, köztisztasági kockázatot jelent, hogy a madarakat távol kell tartani. Nagyon fontos, hogy ilyenkor csak a madarak kíméletét és a természetvédelmi szabályozást szem előtt tartó „puha” megoldásokat alkalmazzunk, és mesterséges telepek kihelyezésével ellensúlyozzuk az élőhelyvesztést.

Jusztin István

Forrás és további információ: www.mme.hu

FECSKE.

— Hőmérsékletem 44 fok. Ebben a magas lázban bármely más élőlény elpusztulna. Engem ez hajt, hogy szellőkben, fellegekben hűtözzem. Kívül levegő. Belül, a könnyű testemben, torkomban, tüdőmben, csontjaimban szintén levegő. Az bél ki egészen. óránként átlag 216 kilométert haladok. Mindig frakkban és fehér mellényben. Mint előkelő személyiség, a hidegebb idő beálltával minden évben egy dél-afrikai fürdőhelyre szálllok. A saját repülőgépem.

Kosztolányi Dezső: Zsivalygó természet – Az állatok beszéde

EZ IS BÖJT:

Fürdés helyett zuhanyozzunk, így kevesebb vizet kell felmelegíteni.
A kádfürdőzéshez átlagosan 140 liter vizet használunk fel,
míg a takarékosabb zuhanyozáshoz már 70 liter víz is elég.

Sző, fon, nem takács...

Lenyűgöző nyolclábú vadászok: a pókok

Az ízeltlábúak között vannak klasszikusan „kedvesnek” beálítottak, mint pl. a vastag bundás „méhecskék”, csodaszép pillangók vagy a barátságosan ciripelő tücskök. De vannak, akikről egyenesen hisztérikus félelemmel rettegünk: ilyenek a pókok. Azonban érdemes ennek a különös, híres-hírhedt állatcsoportnak a mindennapjait is megismerni: rendkívül izgalmas világ tárul föl előttünk.

A pókok kivétel nélkül ragadozó állatok, elsősorban rovarokkal táplálkoznak, de a nagytestű trópusi madárpókok (lábvesztávolság akár 30 cm!) kisebb gerincesekre vadásznak. A hazai pókfajok azonban rovarzsákmányolók, s ezen életmódjukkal függ össze a legsajátosabb tevékenységük: a hálósövés.

A háló a pók által termelt pókselyemből készül. A pókselyem tulajdonképpen a pók potrohának végén lévő szövömirigyek fehérjetartalmú váladéka, mely a levegő és húzóerő hatására szilárdul fonallá. A pókselyem kémiai szerkezet igen bonyolult, sajátosságai kiválóak: szilárd és rugalmas. A pókfonál szakítószilárdsága más természetes anyagokét – mint pl. a csont, az ín vagy a cellulóz – jóval fölülmúlja. Egyes nagytermetű trópusi keresztespókok fonalai olyan erősek, hogy azokkal halászni is lehet, s szívósságuk túlszárnyalja a hasonló vastagságú acélszálat.

A pókfonál tulajdonságainál még izgalmasabb az, ahogyan a pók használja. Vannak pókok, amely a pókhálót nem vadászatra használják fel. Ilyenek pl. a főntebb említett madárpókok, melyek a hálóból kokont, petetokot készítenek. A hazánkban is élő kis karolópókok a virágokban elrejtőzve lesnek rovarzsákmányukra; ha egy rovar a virágra száll, előrontanak, mellső lábaikkal átkarolják a rovar, s belevágják éles csáprágójukat. Ezeknek a pókoknak sincs szükségük hálósapda készítésére. Helyette a szélbe engedett hosszú pókfonálon repítik magukat új élőhelyre. Az ilyen repkedő pókfonalakat nevezi a népryelv ökörnyálnak.

Hazánkban is élnek a madárpókokhoz hasonló fürgé vadászok. Az aknázspókok földalatti alagútjukban élnek, melynek kijáratát csapóajtó fedi. Ez alól leselekedik a pók, s hirtelen mozdulattal berántja arra járó zsákmányát. A legnagyobb hazai pókfaj, a szongáriai cselőpók (kiterjesztett lábaival akár 10 cm-es is lehet!) sem hálósövő.

A klasszikus, hálóval való vadászatnak a legismertebb változata a kerekháló, amelyet a hazai keresztespókok is szőnek. Ennek elkészítési menete a következő (lásd az ábrát): A pók először egy vízszintes fonalat húz (1), majd ezután erről leenged egy laza, ugyancsak két ponton rögzített újabb fonalat, melyet a földön kifeszít: ezzel létrejön az Y-alakú alapváz (2). A keret végleges elkészítése következik (3), ezután pe-

A legnagyobb hazai pókfaj, a szongáriai cselőpók

dig a középpontból induló sugárirányú küllőfonalakat készíti el (4). Ugyancsak a középpontból indul a spirális vezérfonál: ezen fog a pók közlekedni (5). A következő lépésben a pók a sugarokat összekötő, sűrűn álló, ragadós fogóspirált készíti el, s ezzel kész is a rovarcsapda (6). A pók bemászik a háló közepébe, s nyugodtan, türelmesen vár. Az egyszerű, egyenletes légmozgás vagy egy falevél hálóra való kerülése nem ejti át; csak a rendszertelen, kapkodó rezgés jelenti, hogy zsákmány akadt a hálóra.

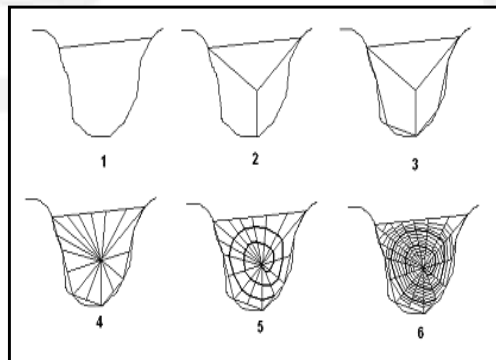
Más pókok nem vesződnek a precíz munkát igénylő, laza szerkezetű kerekhálók elkészítésével. A vitorlaspókok hálója sűrű szövésű, vízszintesen kifeszített vitorlaháló. Az egész hálót a fogófelületre merőleges feszítőfonalak erősítik, melyekbe a rovarok beleütközve a vízszintes felületre pottyannak, ahol a pók már könnyedén elkapja azokat. A zugpókok tölcserhálója is hasonló, csak éppen tölcser

alakú, melynek alján egy szűkebb, mindkét végén nyitott alagút van: a pók itt várakozik a zsákmányra, innen ront elő, s ide húzódik vissza lakmározni. A törpepókok – ahová a fekete özvegy is tartozik – hálója az ún. hurokháló. Ez is rendezetlen szövésű, s néhány ragacsos fonala egészen a földig ér, ahol rögzítve van. Ha egy rovar a földön mászva nekimegy egy szálnak, hozzáragad, a szál elszakad, s rugalmassága révén összehúzódva a levegőbe emeli a rovar, az ahol még jobban belegubancolódik a ragacsos fonalakba.

Vannak még kényelmesebb pókok is: ők egyszerűen nem szőnek hálót, csak fegyverként használják azt. A hálövető vagy gladiátorpókok első két lábuk között feszítik ki hálójukat, s mikor rovar halad el a közelükben, rávetik azt. A lassópókok technikája még látványosabb. Egy fonálon csüngve egyetlen szál pókselymet eresztenek le, melynek a végén ragacsos csepp található, amelyből nagy mennyiségű szexuális feromon távozik. Ez vonzza a pók közelébe a lepkéket. A póknak csak egy ügyes mozdulattal a lepkére kell vetnie a ragacsos cseppet.

A pókok nagy része szárazföldi állat, azonban vannak különleges, másodlagosan vízi életmódra tért fajaik. A népszerű magyar rajzfilm, a Vízipók-csodapók főszerepében is egy ilyen édesvízi pókfaj van, a búvárpók. A búvárpók potrohán lévő kitinszőrök között megrekedő nagy mennyiségű levegővel képes a víz alatt tartózkodni. Fonálával búvárhangot, valóságos kis víz alatti „kristálypalotát” készít. A kúp alakban sűrűn szőtt háló nem engedi ki a pók által a víz alá hordott levegőt. A búvárpók főként éjjel vadászik, apró férgek, rákok, sőt kis halakra is. Napközben viszont visszahúzódik „kristálypalotájára” nyugalomába.

Szabó Gábor prenovícius

A „kerekháló”

Újdonságaink

SZEPİ – KÉP

Jobbnál jobb sorozatok...

☛ **STAR WARS I-VI. RÉSZ** – amerikai fantasztikus kalandfilm – r. George Lucas – Nyugtalanság uralkodik a Galaktikus Köztársaságban. A távoli csillagrendszerekbe irányuló kereskedelmi utak megadóztatásának tervét heves viták övezik. A kapzsi Kereskedelmi Szövetség felfegyverzett csatahajóival blokád alá veszi a parányi Naboo bolygót. A Főcancellár titokban útnak indít két jedi lovagot, a béke és az igazság szerzőit, hogy oldják meg a konfliktust, és védjék meg Amidala királynőt. Hamarosan azonban kényszerleszállást kell végrehajtaniuk a Tatooine-on, ahol találkoznak az ifjú Anakinnal, akiben túlrad az erő...

☛ **JAMES BOND 007-es ügynök** kalandjait 21 történeten keresztül követheted, olyan színészekkel, mint Roger Moore, Sir Sean Connery, Pierce Brosnan vagy Timothy Dalton.

☛ **EGYSZER VOLT... AZ ÉLET** – francia rajzfilmsorozat – *Egyszer volt* sorozatunk élet című részeiből bepillantást nyerhettek a sejtek működésébe, ami az élet kezdete és forrása. Felfedezhetitek a vérkeringést, megvizsgálhatjátok, hogyan árasztják el az emberi szervezetet a vírusok, és hogyan védi meg magát. Sok érdekes dolgot tudhattok meg a különböző szervek működéséről, betegségeiről is. A sorozat foglalkozik a hormonháztartással, az örökléssel, az aggyal, és mindezt a molekulák és sejtek szintjén meséli el minden korosztály számára érthetően és szórakoztatóan.

Kicsit komolyabb...

☛ **FÉRFIBECSÜLET – MEN OF HONOR (2000)** – amerikai filmdráma – r. George Tillman Jr. – A hírhedt kiképzőközpontba, Bayonne-ba kerül sorkatonaként a fekete bőrű Carl Brashear. Kiképzőtisztje, Billy Sunday az egyik legkeményebb katonának számít a seregben. Déli származása révén gyűlöli a négereket. A fekete bűvár azonban hihetetlen akarateréjével és ügyességével lassan kivívja elismerését. Carl bevetés közben elveszíti az egyik lábát. Ennek ellenére azért küzd, hogy ne szereljék le. Billy kiáll mellette, magára vonva ezáltal sok bajtársa és felettese gyá-

núját és ellenszenvét. F.sz. Robert De Niro, Cuba Gooding Jr., Charlize Theron

☛ **VAKSÁG – BLINDNESS (2008)** – kanadai-brazil-japán filmdráma – r. Fernando Meirelles – Az orvos és a felesége két hétköznapi ember, aki a káosz középpontjában találja magát. A véletlennek köszönhetően az asszony immunis a különös járványra, amelynek hatására egy egész város lakossága megvakul. A hatóságok karantént rendelnek el. Annak ellenére, hogy az asszony lát, vakságot színlel, hogy ne szakítsák el a férjétől. A maga számára is meglepő módon az elhagyott szanatórium rettenetes világában valódi vezérré válik, és arra ösztönzi az embereket, hogy tanuljanak meg a gyötrelmek és a bizonytalanság közepette életben maradni.

☛ **RYAN KÖZLEGÉNY MEGMENTÉSE – SAVING PRIVATE RYAN (1998)** – amerikai háborús filmdráma – r. Steven Spielberg – 1944. június 6. a normandiai partraszállás napja. Az Omaha Beach kódnevet kapott tengerparton a csónakokból védhető fedezékbe igyekvő szövetséges katonák pergőtűzbe kerülnek, a vérveszteség óriási. Mindenütt halottak, sebesültek, cefatokra szakadt emberi testrészek, haldoklók halálhörgései. A pokol első bugyrán éppen csak túljutott Miller százados (Tom Hanks) megmaradt embereivel újabb szintre lehetetlen próbatétel előtt áll. Egy kis csapat élén be kell hatolnia az ellenséges háterszágba, hogy felkutasson egy amerikai katonát, James Ryan közlegényt. A főparancsnokság utasítására ugyanis azonnal le kell szerelni, mivel három bátyja a világháború különböző frontjain szinte egyszerre vesztette életét, s a hadsereg ezzel adózik a család tragédiájának. De a hosszú és veszélyes úton mindenkiben felmerül a kérdés: vajon miért ér ennek az egy embernek az élete többet, mint az érte küldött kilenc emberé? A sikerrendező Steven Spielberg 1999-ben öt Oscar-díjat nyert el a filmjével, köztük a legjobb rendezésért járó is.

SZEPİ – HANG

Próza

☛ Talán ide érdemes besorolni: **HOFI GÉZA ÉLETMŰVÉBŐL** kaptunk egy 15 lemezes válogatást. Ha néha elfintorodunk

otrombaságán, azért kedves színfoltja volt az átkos kabaré világának. Arról nem is beszélve, hogy igen jó énekhangja is volt...

Zene

☛ **MAGYAR SLÁGEREK 1962-1995-IG**

Egy türelmes és lelkes lemezgyűjtő több mint ötszáz nótát válogatott össze ebből a 33 éves időszakból: neked történelem, nagyanak az ifúsága. Egy biztos: találasz benne neked tetszőt is...

☛ **LEGENDÁK: A 60-AS ÉVEK GYEREKDALAI**

Elfeledett együttesek, megöregedett énekesek kapcsolhatók ezekhez az énekekhez: némelyikre én sem emlékszem – pedig nem vagyok egészen fiatal... A címek is jópofák: *Gézengúz* (Ezzel indult KZSI!), *De nehéz a matek*, *Ovis beat*, *A Tenkes kapitánya*, *Szegény teenagerek*, *Ha vége lesz az iskolának*, stb...

☛ **KONCZ ZSUZSA** (néni) legújabb koncertjének a felvételében vannak nektek is üzenő dalok: Szabadság, Csodálatos világ, Vörös rébék, Ég és föld között és a címadó: Ha én rózsá volnék (2009).

☛ **ZORÁN** (bácsi) múlt évi koncertjének két cd-je is befutott. A magyar rockzene nagy öregje néhány új dallal egészítette ki (pl. *Magyarország*) repertoárját...

☛ Aki szereti a magyar lélekhez szóló rockzenét, annak biztos nagy örömet szerez a **MUSTÁRMAG** együttes újabb rockoratóriuma: **HISZEK A ROMOKON**. A mű ősbemutatója Marosvásárhelyen volt tavaly, március 30-án. Szövegét Papp László, a zenét Gyárfás Levente és Csiszér László szerezte. Az erdélyi egyházmegye 1000 éves fennállásának ünnepére írták. Ha érdekel és tetszik, a Dómban március 17-én élőben is meghallgathatod/nézheted.

☛ A **KORMORÁN** tavalyi albuma – a **TÜZEK ELŐTT, TÜZEK UTÁN** – számotokra ismerős nótával végződik: A fényes nap immár leáldozott... A többi zene is ígéretes.

☛ S hogy teljes legyen a sor a **NOX** utolsó albumát is ajánlom: **MOST** (2009).

☛ Egy kuriózum: A **CIPŐ ÉS A LÁNY**

EZ IS BÖJT:

Mondjunk búcsút a készenléti üzemmódnak! Ellenőrizzünk minden elektromos berendezést, hogy használaton kívül valóban ki van-e kapcsolva. Egyedül a televízió igazi kikapcsolása évente 20 kg szén-dioxid kibocsátását előzi meg.

– **AMSTERDAM.** Cipő Rajcs Renátával közös stúdióalbuma 1995-ből. Szösszenet a szövegéből:

*Gyerek vagyok, ahogy rég voltam
Csillagok fénylenek álomban
Megérkezem valahová.*

♫ **SOJIRO, AZ OKARINA VARÁZSLÓJA** – talán ebben most első a világon. Lemezein klasszikus melódiákat, népzenei és slágereket játszik. Nemcsak idegeid kila-
zítására alkalmas, hanem a matematika példa is jobban oldódik mellette. Kipróbálható! (A MUSICA CURIOSA/OCARINA könyvtárban találsz rá)

Klasszikus újdonság

♫ Azongoratanszékérésére beszereztük **VLADIMIR HOROWITZ** Chopin lemezét. Balladákat, keringőket, mazurkákat játszik – nem akárhogyan... (Az ukrán származású amerikai zongoraművész 1903. október 1-jén született Kijevben és 20 éve, 1989. november 5-én szívinfarktusban halt meg New Yorkban.)

♫ És végül a kicsiknek: 10 lemez a **HUPI-KÉK TÖRPIKÉK**-től. Már a címek is bájosak: Törparty, Buli van Aprajafalván!, Örököldök Hupikékben, Hupi Birthday, Hupi Hupileum...

SZEPÍ – KÖNYV

📖 **HENRI NOUWEN: IDŐSKOR. AZ ÉLET BETELJESEDÉSE.** **URSUS LIBRIS 2008** – Nouwen Mester minden könyve telitalálat, spirituális mélysántás. Ez is. Mert nem is olyan könnyű úgy beszélni a megöregedésről, a halálról mint hazaérkezésről. És ugyanakkor Nouwen atya nem szépít: szó van a kiközösítésről, az elhagyatottságról, önmagunk (teste) elvesztéséről is. Mind ezt Istenben látni és értelmezni: ez a lelki bölcsesség.

📖 **BARSI BALÁZS: „ÉNEKEMMÉ LETTEK IGAZSÁGAID.” BESZÉLGETŐKÖNYV. SÜMEG-KECSKEMÉT, 2009** – A tanítvány beszélget Balázs atyával, mesterével. Nem előadás ez, nem tanulmánykötet, hanem

hangos közös töprengés, gondolkodás. Bibliáról, szexualitásról, teológiáról, lel-
kivezetésről, közösségről. Bölcsen, csendesen, sokakhoz szólva. (Kis öröm a sok örömben: miért is kell annyira isteníteni a tridenti rítust?)

📖 **A DOLGOK TERMÉSZETE. SZERK. G. FODOR GÁBOR ÉS LÁNCZI ANDRÁS. SZÁZADVÉG, 2009** – Kb. húsz szerző húsz tanulmánya: a modern politikai konzervativizmus érthető és mai kifejtése a magyar politikai élet kontextusában. Legjobb szakembereink vezetnek végig pl. a modern kor tekintély-kérdésének, vagy a paternalizmusnak, vagy fura rendszerváltásunknak, vagy a „demokrácia politikai vallásának” nem is könnyű kérdései között. Néha fáj, amit olvasunk, de hát ez van. A könyv végén groteszk „politikai kisállathatározó fiatal tacsók számára”.

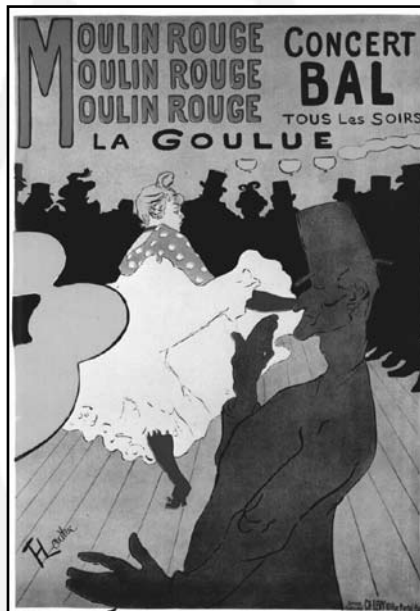
📖 **ABLONCZY ANNA: MIÉRT ÉPPEN POLCZ ALAIN? NÉGYSZEMKÖZTI BESZÉLGETÉSEK POLCZ ALAIN ÉLETÉNEK NÉHÁNY FONTOS SZEREPLŐJÉVE.** **KALLIGRAM, 2009** – Polcz Alain most nem maga ír, hanem róla írnak. Riportokat olvashatunk azokkal, akikkel találkozott életében, és akiknek nagyon sokat jelentett ez a csodálatos, életadó asszony. Szakmabeliek, tudósok, művészek, meg egyszerű, hozzánk hasonló kisemberek. Akiknek Alain segített élni. Azaz jól meghalni. Vagyis teljesen élni.

📖 **ROMSICS IGNÁC SZERK.: A MAGYAR JOBBOLDALI HAGYOMÁNY 1900–1948.** **OSIRIS, 2009** – A nagy Osiris-monográfiák sorában megjelent vaskos kötet 18 terjedelmes tanulmányban igyekszik áttekin-
teni ötven év jobboldaliságát. Izgalmas, fájdalmas, sokarcú: Tisza István, Horthy, Bethlen, Imrédy, Turul Szövetség. De a történelmen és politikán túl bepillantást nyerhetünk a klebelsbergi oktatási tervek hátterébe, valamint az irredenta kultusz műhelytitkaiba is. A záró fejezet se hangzik rosszul: „A mindszenyizmus”.

*Szarkáné Gyerjék Judit
Szegheő József SP
Németh Attila SP*

Monsieur Henri

Henri de Toulouse-Lautrec műveiből nyílt kiállítás a szegedi REÖK-ben. A posztimpresszionizmus egyik legnagyobb hatású alkotójától csaknem száz litográfia érkezik Szegedre, köztük olyan híres plakátok, melyek a Moulin Rouge füledt, bomlasztóan izgalmas, csillogó éjszakai világát ábrázolják. Toulouse-Lautrec legkedvesebb káncán-táncosai, szanzonekesei, prostituáltjai, bohócok és artisták kelnek életre a falakon, állandó, szenvedélyes mozgásban tartva az amúgy csendes, nyugodt kiállítótermet. A festő kedves figurája is megelevenedik a tárlaton – azé a különös művészegénységé, mely romlott nők és alkoholizmusba merült férfiak szívébe lopta be magát a bohém Montmarte-on. A kiállítás május 6-ig látható.

Henri de Toulouse-Lautrec 1864-ben született, grófi családba. Érettségi után a kor híres francia festőinek műhelyében tanul. 1884-ben a Montmarte-ra költözik: belecsöppen a bohémek izgalmas, ám romlást hozó világába. Kabaré, zenés kávéházak, alvilági figurák, bohócok, prostituáltak adják festményei témáit. 1889-ben megnyílik a Moulin Rouge, a párizsi éjszakai élet legszórakozóbb szórakozóhelye. Toulouse-Lautrec-et bízzák meg a hely plakátjának megtervezésével. Haláláig – mely egyenes következménye a romboló életmódnak – több mint 350 litográfiát készít, ebből számos plakátot, olyan szan- és kabaré-
énekesekről, mint Yvette Guilbert, Aristid Bruant és Jane Avril. A posztimpresszionizmus egyik legeredetibb mestere vált belőle.

www.reok.hu

Böjti találós kérdés:

– Mi az, amit a leggyakrabban nyitnak ki tévedésből?
– Az emberi száj.

EZ IS BÖJT:

*Részesítsük előnyben a helyi boltokat vagy a piacot, ahelyett,
hogy a városon kívüli bevásárlóközpontokba mennénk vásárolni!
Kössünk ismeretséget a helyi termelőkkel, családi gazdálkodókkal!*

PIÁRFUTÁR

KULTURKÁLÓ

Ötletek böjtölésre

Étkezésünk: a falánkok, habzsolók – egyenek kevesebbet; a kisétküek, finnyások – egyenek többet, rendszeresebben!

Életrendünk: a reggelente lustálkodók – keljenek öt perccel korábban; akik mindig elkésnek – legyenek ott mindenütt pontosan; a rendszertelenül élők – tartsanak rendet az időbeosztásukban!

Szenvedélyeink: a dohányosok – szívjanak kevesebbet; alkoholt, édességet stb. kedvelők – mérsékeljék az italt, a nyalánkságokat; a gyorsajtók közlekedjenek szabályosan; a sokat beszélők – néha hallgassanak el, s figyeljenek oda másokra; a hallgatók, mogorvák – kedvesen szólítsanak meg másokat!

Érzelmek: a robbanékony természetűek – fékezzék haragjukat; a türelmetlenek tanuljanak várakozni; a kesergésre hajlamosak – próbálják humorral, derűvel szemlélni a világot!

Mások: a megszólást, pletykát kedvelők – jót vagy semmit másokról; az önzők – legalább néhányszor naponta legyenek előzékenyek másokkal; a parancsolgató természetűek – engedjék érvényesülni a többiek kéréseit is!

Munkánk: a felületességre, lustaságra hajlamosak – végezzék tovább saját adottságaihoz és lehetőségeihez mérten.

ADY ENDRE
HAMVAZÓSZERDÁN

Meghajtom bűnbánón fejem
S mit rég' tevék, imádkozom.
Általnyilallik lelkemen
Egy rég' nem érzett fájdalom.
Egy rég' nem érzett fájdalom
Imára szólít engemet,
Hisz' örömtől imádkoznom
Oly régen-régen nem lehet.

Ez a nap már rég' az én napom,
Ez a bánat régi, régi kincsem,
Nem a bűnbánásra alkalom,
De örök lelkiharc, örök Isten!
Nem az örömnapi álmat
Síratom némán, könnytelen szemekkel,
Hanem lelkem borongó árnyát,
Kísértő, rémes szellemekkel...

Ejh! hagyjuk a sirást,
Sírjon, kít bűne sírni készlet,
Pohár csendüljön, ébredjen a szív:
Ma ünnepel halál, enyészet...
Ma zokogástól hangos a templom,
Könny a szemekben, hamu a fejen, -
Dalra fel, míg mások zokognak,
Ez a nap az én régi ünnepem!...

el munkájukat idejében, alaposan. A megbízhatatlanok, feledékenyek – most minden ígéretüket teljesítsék pontosan. A közös munkából magukat kihúzó – önként vállaltak nagyobb részt a közös feladatokból. A munkamániás pedig tujon leállni a pörgéssel.

Kapcsolataink: az elrontott munkahelyi kapcsolatokról – legalább egyet próbáljunk rendezni. A szűkebb és tágabb családon belül – legyünk kedvesek és figyelmesek ahhoz, akit mostanában elhanyagoltunk.

Imádságos életünk: hetente legalább egy csendes órát szánjunk elmélkedésre, imádságos együttlétre Istennel. Esténként lelkiismeretvizsgálatban gondoljuk át a napot. Hetente egyszer hétköznapi is igyekezzünk elmenni szentmisére.

Egyházunk: akinek van rendszeres feladatuk, megbízatásuk egyházközségükben, közösségükben – végezzék különös odaadással, gondnal, a jobbulás és jobbítás szándékával. Akiket csak a vasárnapi szentmise kapcsol az egyházhoz – keressenek legalább egy alkalmat, amikor egyházközségünkért, másokért is tesznek valamit.

A felsorolást mindenki folytathatja tovább saját adottságaihoz és lehetőségeihez mérten.

Biztosan nem jó, ha lemondunk minden élvezetről, s így a többiek számára élvezhetetlenné válunk. De a böjtnek nem is ez a célja. Sokkal inkább az, hogy fölfedezzem magamban, mi az, ami megtart, alapjában véve miből élek. Épp akkor ismerem meg a legbelső igazságot, amikor a böjtölésben tudatosan félretek minden pótkielégülést, amelyek épp elég gyakran elkábítanak vagy vakká tesznek. A böjt által levetem a burkot, amely elrejt forrongó gondolataimat és érzéseimet. Így felszínre kerülhet minden, ami bennem van: beteljesületlen vágyaim és kívánságaim, szenvedélyeim, gondolataim, amelyek csak önmagam, sikerem, egészségem, vagyonom, elismerésem körül keringenek; és az olyan érzések, mint a harag, a keserűség és a szomorúság. A sebek, amelyeket fáradságosan eltakartam a sokféle tevékenységgel és az evés-ivás számtalan önvigasztaló eszközével: fölszakadnak. A böjt leleplezi előttem, ki vagyok. Megmutatja veszélyeztetett pontjaimat, s hogy hol kell fölvennem a küzdelmet.

Anselm Grün

EZ IS BÖJT:

Akkor mossunk, ha teljesen meg tudjuk tölteni a mosógépet.

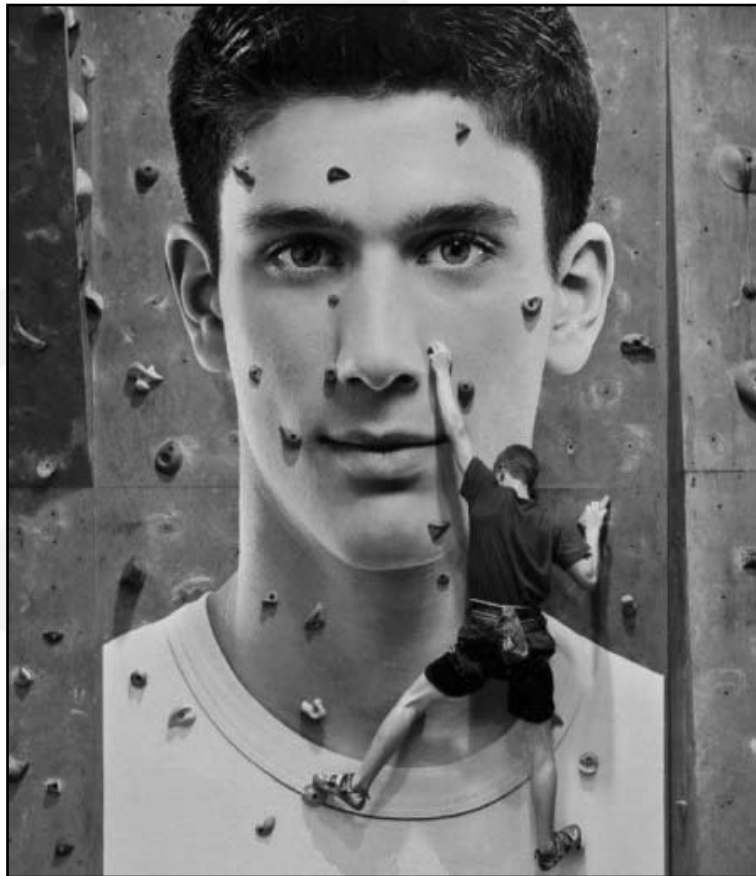
Acne

Az elmúlt hónapokban jó lett volna beszélni az influenzáról, de őszintén szólva magam is untam, hogy még a vízcsepéből is az folyt, hogy hányan és hol betegedtek meg...így hát inkább más területre eveznék. Tegnap vizsgálat közben jutott eszembe, hogy milyen sokan küszködtek pattanásos arcbőrrel, és milyen keveset beszélünk róla. Talán nem elég férfias? Semmiképpen nem erről az oldalról kell megközelíteni a problémát. Az természetes dolog, hogy a serdülőkor egyben a társkeresés kora is részben. Részből, mert azért nem ez a legfontosabb, hisz a pályaválasztás, a felnőtté válás egyéb gondjai erősen igénybe veszi a korosztályotokat. Mégis a kellemes külső nagyon fontos. Bármilyen finom is egy alma, jobban esik beleharapni, ha szép piros színű, a bőre feszes, hamvas, mint egy kukacos, összetöpörödött párjába, még ha jó is az íze. Ha valakivel először találkoztok, első benyomását rólatok érzékszerveivel szerzi. A megjelenést pedig módunkban áll befolyásolni.

Mi kell a jó megjelenéshez? Nem feltétlenül görögös arcél...

Ez a téma megérdemelné egy külön beszélgetést, mert olyan sok apró dologból áll össze. Maradjunk abban, hogy előnyösebb a megjelenés, ha uralni tudjuk a pattanásainkat, és nem éktelenkednek fölöslegesen. De hát mit is kell tudnunk ezekről a kellemetlenkedőkről, és mit tegyünk?

Az acne, ahogy hivatalosan nevezzük, a leggyakoribb bőrpanasz a serdülők körében. Főként az arcot és a felsőtestet érinti. A faggyúmirigyeknek ez a betegsége a fejbőrön is észlelhető, a hajszálak összetapadnak, korpázó vagy lemezes hámlás, korán elkezdődő kopaszkodás is felléphet. A faggyúmirigyek kivezető nyílása elzáródik, benne felszaporodik az „acne baktérium”, és a faggyúmirigy gyulladását okozza. A bőr zsíros, fekete- vagy fehér közepű mitesszereket, pattanásokat észlelnek magukon a serdülők. Jó hír azonban, hogy az acnéval kapcsolatos problémák nagy része megszűnik általában, mire a „beteg” eléri a 20-25

REGGEL BELENÉZTEM A TÜKÖRBE
ÉS GYORSAN ELFORDULTAM ÜVÖLTVE
PATTANÁS NŐTT ORROMON AZ ÉJJEL
HIÁBA KENTEM MINDENFÉLÉVEL
DE ÜGYIS KINYOMOM
A PATTANÁST AZ ORROMON

EZ NEM IS LENNE ANNYIRA CIKI
DE MIT FOG SZÓLNI HOZZÁ A VIKI?!
RANDIT KÉRTEM TŐLE TIZENEGYRE
HA MEGLÁTNA, BIZTOS KINEVETNE

Fürgerókalábak

éves kort. De mi legyen addig?

Ne feledjük, hogy az acne egy ideiglenes, múló állapot. Ha valakinek ilyen problémái vannak, ne szégyenkezzen miattuk! Nincs egyedül. Néhány dolgot le kell szögezni. Nem érdemes speciális diétába kezdeni, mert lényegesen nem segít, de az olajos mag- és a csokoládé fogyasztást érdemes csökkenteni. Ne kezeltesd kozmetikussal a bőrodd, míg nem kérted ki bőrgyógyászati járatos orvos tanácsát!

A kezelés enyhébb esetben helyi, a bőr tisztántartását célozza. A comedókat, mitesszereket ki kell

üríteni gőzölés után, ezt követően mindig arcszeszt kell használni, esetleg antibiotikus kenőcsöt. Rázókeverékek, krémek egészíthetik ki a kezelést. Ha több elgennyedő acne alakul ki, akár az arc bőrén, akár a háton, mellkason, mindenképpen orvos segítségét kell kérni. Érdemes tudni, hogy nem csak helyi kezelés létezik: rendelkezünk olyan gyógyszerrel is, ami csökkenti az androgén hormonok és a zsírsavak káros hatását. Több diákomat kezelik ilyen módon, jó eredménnyel. Van néhány mellékhatása a gyógyszernek, ezért körültekintően kell alkalmazni. Ismerve azonban, hogy milyen sok kellemetlenséget okoznak a hegképződéssel járó bőrgennyedések, megéri nekivágni a terápiának.

Enyhébb esetekben tehát házi praktikákat, kereskedelemben kapható tonikokat használjatok, minden problémásabb esetben azonban keressetek fel bennünket a rendelőben, hogy segíthessünk, tanácsot adhassunk, érdemes-e felkeresni a bőrgyógyászt, vagy kezeljük előbb helyileg az elváltozásokat.

Kedden és szerdán egész nap jöhetnek, a védőnőt mindkét nap ott találjátok, engem csak szerdán.

Figyelem! Jön a tavasz! Törődjünk egy kicsit többet küllemünkkel és egészségünkkel!

Dénes Ilona iskolaorvos

KÉRÉMAKÖVETKEZŐT

EZ IS BÖJT:

Felejtük el a nejlonzacskókat! Vigyünk magunkkal hátizsákot vagy vászonszatyrot, ha vásárolni megyünk.

PIÁRFUTÁR

English Corner

Those who sent me the correct answers to the previous English Corner were Molnár Vilmos 11/b and Bokor Bálint, alumnus. Thank you very much.

Here you can find a beautiful prayer.

Holy Virgin Mary, you are reigning in glory, with Jesus, your Son.
Remember us in our sadness.
Look kindly on all who are suffering or fighting against any difficulty.
Have pity on those who are separated from someone they love.
Have pity on the loneliness of our hearts.
Have pity on the weakness of our faith and love.
Have pity on those who are weeping, on those who are praying, on those who are fearful.
Holy Mother, please obtain for all of us hope and peace with justice.
Amen.

Translate this prayer and send your translations to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Best wishes,
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

WOCHEN OHNE

Ich faste,
ich beherrsche mich,
ich schränke mich selbst ein.
Aber niemand soll merken, dass ich faste.
Ich will mich damit nicht rühmen.
Ich will einfach nur Opfer bringen.
Ich weiß, es geht mir gut.
Zu gut.
Vielen geht es schlechter als mir.
Zu vielen.
Ich will helfen.
Ich will mich einschränken,
damit es anderen besser geht.
Ich will helfen. Der Herr hilft mir,
damit ich helfen kann.
Ohne Ihn wäre es sinnlos.
Der Herr hilft mir.
Darum danke ich dem Herrn
Für diese wunderbare Zeit:
Die Fastenzeit.
So lasst uns gemeinsam fasten,
gemeinsam helfen,
gemeinsam wollen.
Im Namen des Herrn.

Nemes Zsuzsanna

Il vento è un aspro vento di quaresima,
geme dentro le crepe, sotto gli usci,
sibila nelle stanze invase, e fugge;
fuori lacera a brano a brano i nastri
delle stelle filanti, se qualcuna
impigliata nei fili fiotta e vibra,
l'incalza, la rapisce nella briga.
Io sono qui, persona in una stanza,
uomo nel fondo di una casa, ascolto
lo stridere che fa la fiamma, il cuore
che accelera i suoi moti, siedo, attendo.
Tu dove sei? sparita anche la traccia...
Se guardo qui la furia e se più oltre
l'erba, la povertà grigia dei monti.

Mario Luzi

Sherlock Holmes is...

A januári feladványra sok helyes megoldás érkezett, a sikeres beküldők: Lévai Janka 6/a, Gábor Bence és Kopasz Kristóf 9/a, Velkey Máté 11/a, Sándorfi Gergő és Nagy Abonyi Ádám 12/a. A megoldás pedig az, hogy a vagyont hét felé kell osztani. Egy részt kap a kislány, két részt kap az anya és négyet a fiú, így az összes követelés teljesül. Köszönöm szépen a megfajátást!

A februári történet így szól:

Egy jószándékú banya mézeskalácsházában szállást kért s kapott néhány napra három vándorkereskedő. Mikor idejük lejárt, és útra kerekedtek, a szíves vendéglátásért fizettségképpen fejenként 10-10 aranyat hagytak az asztalon.

A banya csak a búcsúzás után számolta meg a pénzt, s küssé sokallotta. Íziben szólította hát koboldkáját, és a harminc aranyból leszámolt

a kezébe ötöt, hogy fusson vele a vendégek után, adja vissza nekik.

A kis kobold nyakába szedte a lábát. Utol is érte a kereskedőket hamar, de neki is megvolt a magához való esze. Az ötből csak három aranyat osztott szét a három kereskedő között, mindegyiküknek adván egyet.

A maradék két aranyat meg zsebre tette. Így azután csudamód furcsán alakult a helyzet. A kereskedőknek, mivel egy-egy aranyat visszakaptak, most már fejenként kilenc, azaz összesen tehát 27 aranyba került a szállás, a koboldnál pedig, mint tudjuk, maradt 2 arany. $27+2=29$. Ez vitathatatlan. Márpedig eredetileg 30 aranyat adtak össze.

Hová tűnt hát egy arany?
Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Jó fejtörést!
Nagy Mariann

EZ IS BÖJT:

PIÁRFUTÁR

Húzzuk ki a telefontöltőt, amikor nincs használatban:
akkor is energiát fogyaszt, amikor nem tölt!

Csúcseső a teremben

Február 10-én, három versenyszámmal, népes mezőnyökkel kezdődtek meg a terematlétikai házi bajnokság küzdelmei, melyek élvezetes, szoros versenyeket és új iskolacsúcsokat hoztak. Az első rekordok a 30 m-es síkfutás előfutamai során születtek. Elsőként Csenki Máté (4,3 mp), majd Kormányos Árpád (4,0 mp) adta át a 15, illetve a 17 évesek csúcsát a múltnak. A kisebbek döntőjében – talán az első sikertelen rajtnak köszönhetően – Máté nem tudta megismételni ezt a teljesítményt, így Zsíros Martin mögött a 2. helyen végzett. A nagyoknál Árpai „hozta” a döntőt is, noha az ő ideje is elmaradt az előfutambéliétől. Gulyás-Oldal Viktor – edzéseredményei alapján – vártuk a „nagy lökést”. Bizalmunkra rászolgált, hiszen már első kísérleténél 30 cm-rel megfejelte az iskolacsúcsot, majd második lökésével egy bő métert javított azon. Árpai és Viktor eredménye a magasabb, 19 éves korosztályában is rekordnak számít. Mindhárom újdonsült csúcstartóknak gratulálunk!

A verseny második fordulójára, az 1500 m-es síkfutással, a magasugrással és a 10x1 körös osztályonkénti váltóval február 18-án került sor. Az 1500 m-es síkfutás hihetetlen izgalmakat hozott az idősebb korcsoport versenyében. A táv elején az élre állt, csúcsjavításra készülő Barzó Pál Balázs kemény tempót diktált, de nem tudta üldözőit lerázni. A finisben a taktikusan versenyző, ám kissé későn hajrát nyitó Király Kristóf igencsak megszorongatta, olyannyira, hogy Pali mellbedobással éppen, hogy csak nyerni tudott.

A kisebbeknél viszont – ugyancsak kemény csatában – megdőlt a korosztályos iskolacsúcs, sőt Verba Barnával az élen hárman is belől futottak a régi rekordon. Magasugrásban a Horváth fivérek nem akadtak legyőzőre! Róbert és János bizonyította, hogy az iskolában a legjobb rugóik nekik vannak (a technikát azért még lehet csiszolgatni!). A 10x1 körös váltók versenye élvezetes küzdelmeket hozott. A kisebbeknél a 9.a osztály tavalyi idején javítva magabiztosan nyerte a versenyt, míg a nagyoknál a korcsoportban a legfiatalabb, a 10. a-sok leckéztették meg az „öregeket”. Áprilisban, szabadtéren viszávágo!!!

EREDMÉNYEK:

7-9. osztályok

30 m (mp) 25 induló

1. Zsíros Martin	9.a	4,5
2. Csenki Máté	8.a	4,5

(Előfutamban új iskolacsúcs: 4,3 mp. Régi

4,4 Kaszap Ármin, 2003)

3. Fazekas Zoltán	9.a	4,6

Helyből távolugrás (cm) 16 induló

1. Márai Dániel	9.a	230
2. Zsíros Martin	9.a	226
3. Oltványi László	8.a	223

Tömötlabda lökés (m) 13 induló

1. Teleki Ferenc	9.a	10,45
(Jobb második kísérlettel!)		
2. Verba Barna	8.b	10,45
3. Márai Dániel	9.a	10,00

1500 m (7 induló)

1. Verba Barna	8.b	05:00,8

(Új iskolacsúcs. Régi 05:14,7 Kávássy Dániel, 2009)

2. Olgay György	9.a	05:04,9
3. Borovszky Bence	9.a	05:05,9

Magasugrás (cm) 10 induló

1. Horváth Róbert	9.a	165
2. Szupera Gergő	9.a	155
3. Verba Barna	8.b	150

10x1 kör (3 csapat)

1. 9.a váltója	02:21,7
2. 7.a váltója	02:31,2
3. 7.b váltója	02:32,5

10-12. osztályok

30 m (mp) 20 induló

1. Kormányos Árpád	11.a	4,2
(Előfutamban új iskolacsúcs: 4,0 mp. Régi 4,1 Jakab Gábor, 2001 és Báló Bertalan 2003)		
2. Kustár Ferenc	12.a	4,3
3. Sztankovánszki Tibor	12.b	4,3

Helyből távolugrás (cm) 18 induló

1. Gonda Benjámin	12.a	248
2. Kustár Ferenc	12.a	246
3. Szász Róbert	11.a	245

Tömötlabda lökés (m) 21 induló

1. Gulyás-Oldal Viktor	10.a	14,4
(Új iskolacsúcs. Régi 13,3 m Török Béla, 2007)		
2. Gonda Benjámin	12.a	13,3
3. Balla Tibor Bence	11.b	12,9

1500 m (11 induló)

1. Barzó Pál	10.a	04:57,3
2. Király Kristóf	11.b	04:57,3
3. Stefán Márk	10.a	05:00,4

Magasugrás (cm) (9 induló)

1. Horváth János	12.a	165
2. Csonka Dániel	12.b	160
3. Csenki Zsolt	11.b	160

10x1 kör (4 csapat)

1. 10.a váltója	02:19,8
2. 12.b váltója	02:21,3
3. 11.b váltója	02:24,5

Györi Ferenc

Három a magyar igazság

Ez a régi mondás, úgy látszik, a SzePi kosárcsapatára is vonatkozik. 2010. február 6-án kora hajnalban kelt útra iskolánk kosárlabda csapata a messzi Szentendre irányába, dacolva hóval, jéggel, álmosággal. A 10. alkalommal megrendezett Ferences Kupán vettek részt. Címvédőként utaztak és úgy is tértek haza az éjszakai órákban. A 8 csapat közül veretlenül végeztek az első helyen immár zsinórban harmadik alkalommal, és szállították Szegegre a vándorserleget. Csapattagok: 12.A: Horváth János, Jenei Máté, Pamuk Gábor, Rozs Tamás, Veres Csaba; 12.B: Finta Kolos; 11.B: Szarka Dávid; 9.A: Horváth Robi

A IV. korcsoportos csapatunk a városi diák-olimpia minden mérkőzését bravúrosan megnyerve, veretlenül végzett az öt induló csapat közül az első helyen, így továbbjutott a megyei döntőbe. Csapattagok: Szilágyi Csaba, Bakaity Péter, Kasza Bence, Terhes Csaba (7.A); Wéber Dávid (7.B); Kovács Péter, Szalay Donát, Rózsa Bence (8.A); Kammermann Kristóf, Magda Gábor, Németh Patrik, Glaug Flóri, Zakar Zsombor, Vass Gábor, Verba Barna (8.B)

Az V. korcsoportos csapatunk a városi diák-olimpián a 2. helyen végzett, a megyei elődöntőből viszont nem jutott tovább, mivel a Németh László Gimnázium csapatától vereséget szenvedett. Csapattagok: 12.A: Simon Bálint, 11.B: Szarka Dávid, 9.A: Horváth Robi, Márai Dani, Sáró Zsombor, 8.B: Németh Patrik, Verba Barna, Vass Gábor, Magda Gábor, Kammermann Kristóf

Boczor Zoltán

SzePi-Kupa

Február 6-án rendeztük a X. SzePi-Kupa Nemzetközi Teremlabdarúgó Tornát tíz csapat részvételével. A nemzetközi címet két iskola képviselte, akik Temesvárról és Zentáról érkeztek. Ebben az évben újítás volt, hogy meghívtuk a hallássérült fiúkat is, akik hőiesen küzdöttek. A csapatok két ötös csoportban, körmérkőzéssel döntötte el a továbbjutást jelentő első két helyet. Iskolánk csapatának eredményei:

Piarista-Hansági: 4-1

Piarista-Hallássérültek: 13-0

Piarista-Krúdy: 1-0

Piarista-Széchenyi: 0-2

Az elődöntőben a Krúdy iskola második csapatával mérkőztünk a döntőbe jutásért, két gólos előnyünket elvesztve 3-2-es vereséget szenvedtünk.

Végül a harmadik helyet sikerült megszereznünk, ahol a csoportunkban szereplő Széchenyit (újra összekerültünk) vertük négy góllal.

A torna gólkirálya Balla Bence 11. B osztályos tanulóink lett.

A csapat tagjai: Lévai Benedek 10. A, Szupera Gergő 9. A, Kormányos Árpád 11. A, Kávássy Dániel 8. B, Balla Bence, Nagy István, Király Kristóf, Csenki Zsolt, Máté Gábor 11. B

Zsova Tamás

Köpek aranyból

Petőfi: A helység kalapácsa c. művében szerepel „amazontermészetű Márta”, a helybéli kántor felesége. Mindez dolgozatban:

– A kántor felesége Amazonasz természetű Márta volt...

Pompeiben komoly katasztrófa történt, de sokan épségben megmaradtak...

– Keresztelő Szt. János a pusztában vadmézet és tücsköt evett!
– Tücsköt?
– Nem, szöcskét...

– Keresztelő Szt. János anyja Mária Magdolna volt.
– Nem.
– Akkor Szent Mária....

Mondd el a magvető történetét:
– Hát ugye volt egy magvető, aki szórta a magjait szét...

Másik feleletben, de a téma ugyanaz:
– Amikor kövek közé esik a mag, az azokat jelképezi, akik meghallgatják Jézus tanítását, aztán, ... nem tom..., elmúlik a hatás.

Mi mindenre gondolhatunk Gyertyaszentelő Boldogasszony napján?
– Ilyenkor jön ki a medve az odújából...

– Azért nevezzük gyertyaszentelőnek ezt az ünnepet, mert ilyenkor gyertyát és kenyeret vittek neki...
– Kinek?
– ... azt nem tudom...

– Ki volt a hunok leghíresebb vezére?
– Hannibál...

Végül egy nagyon lényeglátó megállapítás a halál utáni helyzetről:
„A jók a mennyországba kerülnek, a rosszakat a pokolban semlegesítik...”

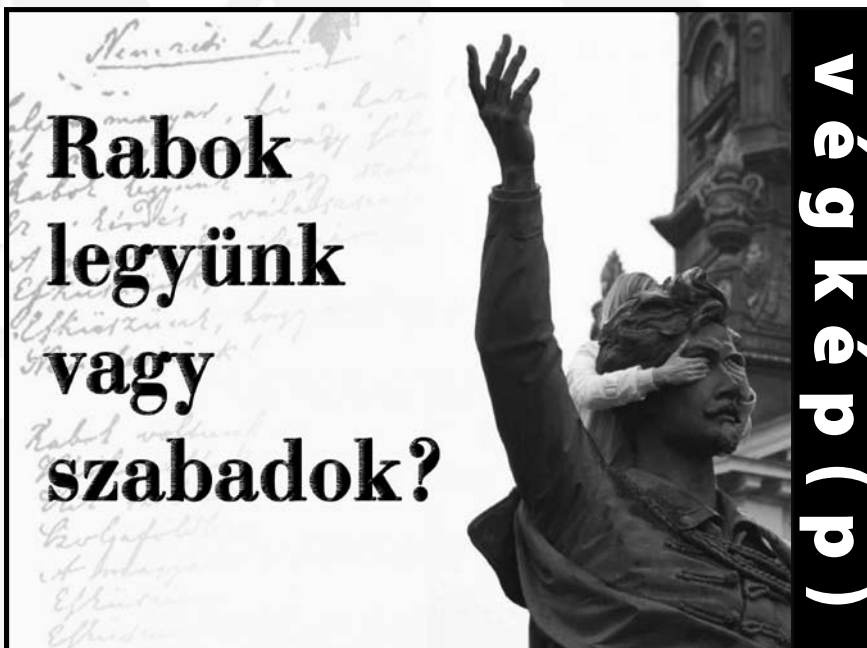
Papp Attila gyűjtése

Egy férfi bebocsátást kér a mennyországba.

– Ha volt egy bátor tette az életedben, akkor beengedlek – mondja Szent Péter.
– Volt. Egy alkalommal focimeccset vezettem, és tizenegyest ítéltem a hazai csapat ellen.
– Remek! És mikor volt ez? – kérdi Péter.
– Úgy öt perce...

Mégis		Levél küldője		Kettős betű		Irodalmi műfaj	Háziállat	
Megfejtés (1)		Könyvet forgatja		... Zoltán válogatott futballista			Íme	
Csúnya írás	Angol sör				Macskázó szó			
	Megfejtés (2)						NaCl	
Japán város					Az egész szám jele		Átvitt	
... Ferrari					Építőanyag		Rádium	
				Fizetés				Kévert meló!
				Férfi, him angolul				
Határozott névelő			Messerschmitt			Az a másik		
Szándéka			Tömörített formátum			A. felesége		
							Üres lék!	
							Kettős betű	
Amper		Két-szeres F1 világbajnok						

Ebben a hónapban rejtvényünk megfejtése egy ismeretlen óegyiptomi szerző mondanása. A megoldásokat 2010. március 7-ig kérjük bedobni a gimnázium portájánál elhelyezett szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni elektronikus levélcímkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „Aki mindenütt ott van, az sehol sincs” Pólot nyert Szűcs Miklós 12. B osztályos olvasónk.

EZ IS BÖJT:

Ha ételből fölöslegünk marad, ne dobjuk ki, adjuk oda egy hajléktalannak.

AMIKOR BŐJTÖLTÖK, NE ÖLTSETEK OLYAN
ÁBRÁZATOT, MINT A KÉPMUTATÓK, AKIK
KOMORRÁ VÁLTOZTATJÁK ARCUKAT, HOGY
LÁSSÁK BŐJTÖLÉSÜK!

(MT 6, 16)

NAGYBŐJT

Hirdessen ingyen a
PIÁR FUTÁRBAN!

Cége, vállalkozása hirdetései,
eladásra, elcserélésre váró
apróságai nálunk
ingyen megjelennek.

Megjelentetni kívánt hirdetését

küldje el a piarfutar@szepi.hu

elektronikus levélcímre,

vagy dobja be

a gimnázium portájánál

elhelyezett postaládánkba!

KÍNÁLJUK MEG EGYMÁST!

GYIMÓTHY GÁBOR: NYELVLECKE

EGYIK OLÁSZÓRA SORÁN,
ÍM A KÉRDÉS FELMERÜLT:
HOGY MILYEN NYELV EZ A MAGYAR,
EURÓPÁBA HOGY KERÜLT?

ELMESELTÉM, AHOGY TUDTAM,
MIRE KÉPES A MAGYAR.
ELMONDTAM, HOGY SOK, SOK RAG VAN,
S HOGY NÉMELYIK MIT TAKAR,

ÉS A SZÓKINCSEBEN MI REJLIK,
A RENGETEG ÁRNYALAT,
PÉLDAKÉNT VEGYÜK CSAK ITT:
EMBER, ÁLLAT HOGY HALAD?

ELMONDTAM, HOGY MIKOR JÁRUNK,
MIKOR MONDOM, HOGY MEGYÉK.
RÉSZEG, HOGY DÜLÖNGEL NÁLUNK,
S MILYEN, HA CSAK LÉPDELEK.

MIÉRT MONDOM, HOGY BOTORKÁL
GYALOGOL, VAGY KÓDOROG,
S A SÉTALÓ SZERELMES PÁR,
MIÉRT EPPEN ÁNDALOG?

A VADDISZNÓ, HOGY HA ROHAN,
NEM ÜGET, DE CSÖRTET – ÉS
BÁR ALAKRA MAJDNEM OLYAN
MIÉRT MÁS A TÖRTÉTES?

MONDTAM VOLNA MÉG AZT IS HÁT,
AKI FUT, MIÉRT NEM LOHOL?
MIÉRT NEM VÁG, KI MEZÓN ÁTVÁG,
DETÁN VÁGTAT VALAHOL.

AKI TIPEG, MIÉRT NEM LIBEG,
S EZ ÉPP ÚGY NEM LEBEGÉS, –
MINTHOGY NEM CSAK SÁNTA BICEG,
S HEBEGÉS NEM REBEGÉS!

MIT TESZ A LÓ, HA POROSZKÁL,
VAGY PEDIG, HA VÁGTÁZIK?
ÉS A KUVASZ, HA SOMFORDÁL,
AVAGY AKÁR BOKLÁSZIK.

LABÁT SZEDI, AKI KITÉR,
A RIADT ŐZ ELSZÖKELL.
NEM RONT BE AZ, AKI BETÉR: . .
MÁS NYELVEN, HOGY MONDJAM EL?

JÓ LETT VOLNA SZEMLÉLTETNI,
BOTLADOZÓ, MINT HALAD,
AVAGY MILYEN ÓGYELEGNI?
EGY-SZÓ – EGY KÉP – EGY ZAMAT!

AKI „SLATTYOG”, MIÉRT NEM „LÓFRÁL”?
SZÁGULDÓ HOVÁ SZALAD?
KI VÁNSZOROG, MIÉRT NEM KÖSZÁL?
S AKI KULLOG, HOL MARAD?

BANDUKOLÓ MIÉRT NEM BAKTAT?
ÉS HA MOTYOG, MIT KÖTYOG,
AKI KOSLAT, AVAGY KAPTAT,
AVAGY CSÁSZKÁL ÉS TOTYOG?

NEM CSAK ÁRNYÉK, AKI SUHAN,
S NEM CSAK A JÁRMŰ ROBOG,
NEM CSAK AZ ÁRADAT ROHAN,
S NEM CSAK A KOCSI KOCOGL.

AKI CSELENG, NEM CSATANGOL,
KI „BESLISSZOL” ELINAL,
NEM „BATTYOG” AZ, KI BITANGOL,
HA MÉGIS: A MESE CSAL!

HOGY A KUTYA LOPAKODIK,
SOMPOLYOG, MAJD MEGLÁPUL,
S HA RÁFÖRMEDSZ, ELKOTRÓDIK.
HOGY MONDJAM EZT OLÁSZUL?

MÁSİK, ERRE SETTENKEDIK,
SÜNDÖRÖG, MAJD ELTERÜL.
RÁRIPAKODSZ, ELŐDALOG,
HOGY MONDJAM EZT NÉMETÜL?

EGY CSAVARGÓ ITT KÓBOROL,
LÉZENG, ÖDÖNG, CSAVAROG,
LÖDÖRÖG, MAJD ELVÁNDOROL,
S TÖBBÉ MÁR NEM ZAVAROG.

ÁM EGY MÁSIK ITT TEKEREK,
– ELÁRULJA KÖSZA NESZ –
ITT KÓVÁLYOG, ITT TENFEREG...
FRANCIÁUL, HOGY VAN EZ?

S HOGY A TÖMEG MIÉRT ÖZÖNLIK,
MIKOR TÖDUL, VAGY VONUL,
VAGY HÖMPÖLYÖG, S MÉG SEM ÖMLIK,
HOGY MONDJAM EZT ANGOLUL?

AKI SURRAN, MIÉRT NEM OSON,
VAGY MIÉRT NEM LÉPEGET?
MINDEZT CSAK MAGYARUL TUDOM,
S TÁN CSAK MAGYARUL LEHET...!

FIRENZE 1984. X. 12.

FEBRUÁR 21 – AZ ANYANYELV NAPJA

